

Peniņi atgūst
dzimtas
ģerboni. → 5. lpp.

**Laiks svecēm
rudeni!**

→ 7. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

**Ar iztēles
spēku
var
daudz.**

Kas ir
vizualizācija un
ko ar tās spēku
var panākt, zina
stāstīt Zuzanna
Borovkova.

Kurzemnieks

Nr. 120
(11 356)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 22. oktobris

→ 10. lpp.

Restaurē Alsungas pili

Sākušies Alsungas
viduslaiku pils dienvidu
korpusa glābšanas un
restaurācijas darbi.

Namdaris Andris
Vīgants pirmā stāva
griestu sijā iztrunējušā
sijas gala vietā montē
priēžu koka protēzi.

Koka konstrukciju atjaunošana dienvidu korpusā paredzēta pirmajā kārtā, kuras finansējums ir nepilni 102 tūkstoši eiro. No tiem 11 470 eiro ir Alsungas novada domes nauda.

SIA Būvfirma „Inbuv” pārstāvis Andris Vīgants stāsta, ka pēc siju atsegšanas ieraudzījuši to, ko gandrīz bija jau prognozējuši, – visu pirmā stāva pārseguma siju gali ir jāprotezē un dažas jāmaina pilnībā. Pirmajā stāvā darbi tuvojas noslēgumam, sāksies jumta konstrukciju, spāru

restaurācija otrajā stāvā. Kopš septembra objektā strādā trīs namdari, darbs būs atkarīgs arī no laika apstākļiem ziemā. „Līme, ar ko tiek savienotas jaunās detaļas ar vecajām, ir sūtīta no Itālijas, Latvijas tirgū tāda netiek piedāvāta. Salā ar to nevar strādāt.”

Alsungas novada pašvaldības projektu vadītājs, teritorijas plānotājs Ronalds Veiss informē, ka darbus iecerēts beigt vasaras vidū, plānota arī bojāto un trūkstošo jumta dakstiņu nomaiņa, skursteņu remonts un lietusūdens no-

vadīšanas sistēmas montāža. Pils tiek restaurēta projektā *Jēkaba ceļa kultūras mantojuma un mākslas jaunrades magnēti*. Tas atbalsta Kuldīgas, Talsu un Alsungas novada pašvaldību attīstības programmās balstītu nozīmīgu valsts nozīmes arhitektūras un vēstures mantojuma saglabāšanu, aizsargāšanu un attīstību. Kopējais nepieciešamais finansējums ir 5 242 771 eiro, no tiem 2 957 848 eiro ir Eiropas Reģionālā attīstības fonda atbalsts.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Kas nodarbina uzņēmējus –
par problēmām Kuldīgas novadā un
par nepieciešamajiem grozījumiem
Latvijas likumos sprieda Latvijas
Tirdzniecības un rūpniecības
kamaras Kurzemes kluba dalībnieki.

→ 4. lpp.

**Sakoptas
sētas:**
čaklums un
skaistums.

→ 6. lpp.

Trešdien, 24. oktobrī:

- Alsundznieki spriež un lemj.
- Kas saimniekos Priedaines mājās.
- Dārzeni var būt garšīgi.
- Trenera Māra Birzuļa pieredze.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Dzīvas
esam, bet...

Antra Grinberga,
tālr. 63350568,
antra.
grinberga@
gmail.com

Pērn negadījumos uz gājēju pārejas 11 gājēju miruši un 37 smagi cietuši. Paldies Dievam, ka mēs ar meitu neveidojam šīgada baiso statistiku, bet turpmāk 28. jūniju atminēšos kā mūsu otro dzimšanas dienu.

„Vai pēc negadījuma vienmēr uzreiz atceramies, kas darāms, lai satiksmes noteikumu pārkāpums būtu noformēts juridiski pareizi?”

Tieši tajā jaukajā rītā Kuldīgā šķērsojām gājēju pāreju pie veikala *Top!* Pilsētas laukumā, jo vajadzēja bankomātā izņemt naudu, par ko tirgū nopirkt kabaci. Rīts kā visi, un te pēkšņi notiek tas, kam nekad neesam gatavi. Pārliecinoties, ka abās pusēs autovadītāji mūs pamanījuši, ar meitu uz rokas devos ielā pāri, līdz, pagriežot galvu, ieraudzīju virsū lidojošu automašīnu... Tik tiešām lidojošu, jo arī aculiecinieki sacīja, ka jaunieta pie stūres stipri pārsniegusi ātrumu, jo nolēmusi apdzīt pārējās, kas pirms pārejas apstājušās. Laikam nostrādāja mātes instinkts, jo lēcu uz priekšu, tā izglābjot meitiņas dzīvību, tāpēc automašīna trāpīja pa manu roku un kāju. Turpinājums loģisks: sēžu zemē, rokās histērijā kliezdošs bērns, apkārt sakrājuši cilvēki.

Tobrīd pat nejutu, ka kaut kas sāpētu. To, ka auto man

trāpīja, zināju tikai pēc dzirdētās skaņas, kā arī ieraugot nobrāzumus. Būdamā šokā, ātro palīdzību neizsaucu un uz slimnīcu devos pati, jo nebija tik smagu traumu, lai gultos uz nestuvēm, kā momentā iztēlojos.

Un, lūk, tieši tas ir iemesls, kāpēc pārģalvīgā jaunieta netika un nekad netiks sodīta, jo mans pienākums bija tūlīt izsaukt policiju, ātro palīdzību un juridiski pareizi izdarīt visu pārējo. Bet, tā kā pie šādām situācijām nebiju pieradusi (kurš gan ir!?), vispirms domāju, kā nomierināt bērnu un nogādāt drošībā. Jā, ceļu policija meiteni sodīja par notikuma vietas atstāšanu, bet iznāk, ka uz pārejas uzbraukt cilvēkam viņa drīkstējusi.

Protams, man pietiek ar to, ka esam abas sveikas un veselas, ka varējām vakarā atgriezties mājās un samīļot dēliņus. Tomēr netaisnības izjūta nepamet. Mans secinājums: ja gadās uzbraukt cilvēkam, kurš īsti nezina, kā jārikojas, tad apsveicam – jūs esat nevainīgi! Gadīties jau var katram, bet šoreiz šķiet, ka jaunieta pie stūres mācības vietā saņēma vēl vairāk stimulētu nesodāmības apziņu.

Laī nu kā, priecājos, ka viss beidzies vismaz tā un ka parastais rīts neizrādījās pēdējais. Bet visiem tā nepaveicas, tāpēc, īpaši tuvojoties tumšajam laikam, vēlreiz aicinu atcerēties šausminošo statistiku. Manā vietā ceļu varēja šķērsot bērns, un tad tiešām tā būtu bijusi traģiska diena. Bet visvairāk ceru, ka jaunā braucēja par notikušo ir kaut cik aizdomājusies.

MUMS ZVANA

Kad beidzot kāpnēs salabos?

Jau kuru reizi *Kurzemnieks* raksta par kuldīdznieku neapmierinātību ar nodrupušajām, bīstamajām un norobežotajām kāpnēm uz veikalu *Pilsētas laukumā 1*.

„Cik ilgi tās netiks labotas? Pašā pilsētas centrā tās arī bojā skatu. Esmu avīzē lasījis, ka īpašnieks solīja salabot jau vasarā. Drīz būs ziema un sals, bet neizskatās, ka kaut kas tiks darīts,” saka zvanītājs.

Ēkas īpašnieks, SIA *Kuldīgas RPB* valdes priekšsēdis Dāvids Šternbergs jau pērn solīja trepes salabot. Februārī sazinājāmies otrreiz, stāstījām, ka zvanīja sieviete, kura pa tām paklupusi un stipri sasitusies. Tad viņš solīja nodrupušo daļu pavasarī līdz sala-bošanai nožogot. Tas tika izdarīts, bet salabotas nebija vēl līdz jūlijam, kad ar D.Šternbergu sazinājāmies atkal. Tad viņš skaidroja,

Riskantās kāpnēs uz veikalu *Pilsētas laukumā 1* jau aptuveni gadu ir norobežotas, bet vēl senāk – nodrupušas un bīstamas. Joprojām notiek pārbūves dokumentu saskaņošana.

ka pārbūves saskaņošana būvvaldē turpinās. Viņš gaida, kad darbi tiks akceptēti, tad kāpnēs tiksot labotas.

Pašvaldības pārstāve Kristīne Duļbinska informē, ka būvvaldē iesniegtajos dokumentos konstatētas nepilnības, kas D.Šternbergam

jānovērs līdz 18. novembrim. Ja tas tiks izdarīts, pārbūve tiks akceptēta. Kamēr dokumenti tiek saskaņoti, nesot pamata aizrādīt par nesakoptu īpašumu.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Tautsaimniecības komisija uz Saeimu virza likumprojektu, kas paredz ieviest dzērienu iepakojuma depozīta sistēmu. Kā to vērtējat?

Nellijs Dadzīte, pensionāre: – Es tādas pudeles nepērku, pēc piena eju ar savu trauku, tāpēc par to īpaši neesmu domājusi. Bet gan jau ar depozīta sistēmu būs labāk, tagad ar plastmasas pudelēm pilni krūmi – žēluma gals. Cilvēku domāšana gan ir diezgan lēna, tāpēc paies ilgs laiks, kamēr pieradīs.

Anita Kozlovskā no Aizputes: – Daudzviet, kur pasaulē esmu bijusi, šāda pieredze ir ļoti pozitīva un pudeles nekur nemētājas. Esam šajā jomā atpalikuši – jāievieš ar steigu. Mazliet esmu augusi padomju laikos, kad piena pudeles nesām atpakaļ uz veikalu, tāpēc, ja visiem parādīs, kas un kā darāms, arī šis aizies. Kādreiz alus pudeles mētājās visās malās, tagad vairs ne, jo daudzi tās lasa, lai nodotu, jo ir tāda iespēja. Es pazīstu vienu kungu, kurš pastaigājoties pudeles salasa un tad nodod.

Amanda Krūmiņa, rīdziniece: – Neesmu par šādu plānu dzirdējusi, bet tas varētu būt labi – vismaz nebūtu tik daudz izmētātu pudeļu, būtu lielāka kārtība. Nezinu, vai tas būs ērti – varbūt būtu grūti pierast, bet ar laiku jau pieņemtu.

Harijs Ginters, strādā valsts pārvaldē: – Ieviest vajadzētu. Atsevišķām iedzīvotāju kategorijām tas radīs problēmas, jo tas, ka dzērieni kļūs dārgāki, ir viens, bet otrs – atkritumi mājās būs jāšķiro, vajadzēs vietu, kur nododamās pudeles turēt. Mums dzīvoklī tas ir apgrūtinājums, jo nav, kur glabāt, un ar vienu divām jau uz veikalu nesiesi. Daudzus gadus par to runā, bet vēl nav pieņemts. Visdrīzāk komersanti nevēlas papildu izdevumus: būs jāierīko telpas, kur pudeles uzkrāt, jāpiemaksā darbiniekiem. Tomēr apkārtnē kļūs tīrāka, jo ir tādi, kas izmētā, bet citi salasīs un nodos.

Artis Šimpermanis, mūziķis: – Noteikti vajag! Mēs mājās visu šķirojam, un es labprāt par naudiņu tās pudeles atdotu otrreizējai pārstrādei. Domāju, ka sarežģītumu nebūs. Arī Ventmala būs tīrāka. Kad aizliedza kafējnīcās smēķēt, bija katastrofa – visi domāja, kas tagad notiks, bet ar laiku pierod.

Raita Pētersone, pensionāre: – Šad tad iznāk pirkt dzērienus plastmasas pudelēs, pēc izlietošanas tās izmetu atkritumos. Man būtu nedaudz sarežģītāk tās atdot veikalā, jo laukos man nav transporta, ar ko atvest. Lauku cilvēkiem tas nebūtu izdevīgi. Tomēr būtu arī savs labums – tagad visas grāvmalas piemētātas, bet šāda sistēma to izskaustu.

Antra Grinberga, Lāsmas Reimanes foto

MANUPRĀT

Dabai tas būtu milzīgs guvums

Saeimas tautsaimniecības komisijas deputāti pagājušonedēļ atbalstīja grozījumus iepakojuma likumā, kas paredz dzērienu iepakojumam ieviest depozīta sistēmu. Prieks, ka beidzot to izskata valstiskā līmenī, un ceru, ka Saeima šos grozījumus apstiprinās. Tas nozīmētu, ka no 2020. gada plastmasas, stikla pudeles un skārda bundžiņas pret atļūdzību varēs nodot veikalā vai šķiroto atkritumu savākšanas vietās. Daudzās valstīs šāda sistēma jau darbojas, un tādas ieviešana arī Latvijā būtu ļoti nozīmīgs solis savas un nākamo paaudžu labā, ar kuru apliecināt, ka arī mēs rūpējamies par vidi. Sākotnēji tas prasīs milzu pūles uzņēmējiem. Jāiekārto vietas, kur iepakojumu uzglabāt, jāorganizē aizvešana pārstrādei utt. Tomēr cilvēces guvums ir to pūļu vērts. Tas nodrošinātu ne tikai to, ka mēs nodotu pašu izmantotās pudeles un skārdenes, bet līdz nodošanas punktam aizgādātu arī tās, ko uz ielām, ceļmalās, sētās, mežos un citviet nometuši citi.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolantah99@gmail.com

Iepazīst Kuldīgas adatu fabriku

19. gadsimta beigās Krievijas impērijā bija tikai divas adatu fabrikas un lielākā atradās Kuldīgā. Šo un citus faktus vairāk nekā 100 interesentu no Kuldīgas, Aizputes, Saldus, Liepājas, Rīgas un Jelgavas nedēļas nogalē varēja uzzināt gides Dainas Girvaites ekskursijās.

Tādu iespēju Kurzemes plānošanas reģions sniedzis Latvijas un Igaunijas pārobežu projektā *Industriālā mantojuma atdzīvināšana tūrisma attīstībai*. Daudz vietējo un iebraucēju gribēja uzzināt ko jaunu par adatu fabrikas vēsturi un apskatīt torni Liepājas ielā 37, kur jau nākamgad vajadzētu tapt fabrikas muzejam.

SAVULAİK 390 STRĀDNIĒKU

Uzņēmīgais ebreju tirgotājs Simons Hiršmans, kurš adatas vedis no Anglijas, neesot mācējis lasīt un rakstīt, toties rēķinājis ļoti labi. Viņš aprēķinājis, ka izveidot ražotni iznāktu lētāk nekā regulāri tik tālu braukt pēc šīs preces. Pirmā adatu fabrika – vienstāva ēka – uzcelta 1862. gadā Liepājas ielā, kur pretī pastam ir ēka ar tornīti. Tā kļuva par lielu ražotni, kas aizņēma visu tagadējo Kalpaka ielas kvartālu, kam vidū bijis milzīgs skurstenis – līdz ar baznīcu torniņiem tā bija viena no Kuldīgas panorāmas dominantēm. 1879. gadā tur jau strādāja 390 darbinieku, no kuriem daudzi bija bērni. Savukārt iedzīvotāji par fabrikas radīto troksni, dūmiem un smaku regulāri sūdzējās pilsētas vadībai. Tas bijis viens no ienesīgākajiem uzņēmumiem Kurzēmē.

Tā turpinājās līdz 20. gs. sākumam, kad fabrikai sākās naudas grūtības. Fabrikas kompleksu iegādājās pilsētas valde, un ap

Ekskursiju dalībnieki varēja Kuldīgā uzkāpt pa Liepājas ielas 37. nama torņa kāpnēm un iztēloties, kā būs, kad te tiks ierīkots adatu muzejs.

1910. gadu kvartāls tika pārbūvēts tāds, kāds tas saglabājies līdz mūsdienām.

Arī pēc tam te bijušas adatu fabrikas: kvartālā starp Liepājas un Mucenieku ielu, Planīcas un Kaļķu ielā. Vienas akciju sabiedrības priekšsēdis vienu laiku bijis Latvijas ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics. Pirms Otrā pasaules kara ražotne pārcelta uz Rīgu, kur sākumā joprojām saucās Kuldīgas adatu fabrika, bet ar laiku kļuva par *Planētu*, pēc kara – par *Sarkano planētu*. Tagad Rīgā darbojas rūpnīca *Arta-F*, bet tā ražo rāvējslēdzējus un apģērba furnitūru. Latvijā adatas vairs netop – tās atkal tiek ievestas no Anglijas un citām zemēm.

BŪS JAUNS MUZEJS

Interesenti iekļuva Liepājas ielas 37. nama tornī, kur jau nākamgad vajadzētu atvērt adatu ražošanai veltītu ekspozīciju. Tiesa, līdz augstākajai platformai nevarēja nokļūt, bet varēja pārliecināties, ka tornis ir labā stāvoklī, tikai sienu krāsa nolupusi. D. Girvaite pastāstīja, ka pirmajā stāvā apmeklētāji uzzinās par adatu pirmsākumiem, sākot jau ar neolīta laikmetu. 2. stāva ekspozīcijā būs adatu izmantošana medicīnā un apģērba šūšanā, bet 3. stāvā varēs uzzināt, kā tās lietotas citās nozarēs, piemēram, ģeogrāfijā un mūzikā. Pēdējā stāvā būs Kuldīgas fabrikas vēsture.

Ivetas Grīniņas teksts un foto

Klosteres dievnams svinēs plaši

Ar ekumenisku un muzikālu dievkalpojumu Klosters Sv. Pētera baznīca sestdien, 27. oktobrī, 12.00 svinēs savu 110. gadskārtu.

Kā skaidro draudzes priekšnieks Juris Vītols, šoreiz īpaši gaidīti tie Turlavas ļaudis, kuri ir citu draudžu locekļi neatkarīgi no kristīgās konfesijas. „Esam dažādi, bet pagastā dzīvojam visi,” saka Juris.

Ciemiņu saraksts ir kupls. Dievkalpojumā piedalīsies arī Līpaiku luterāņu draudzes ansamblis un evaņģēlists Didzis Olte, katoļu priesteris Andris Vasiļevskis, *Suitu dūdenieki* un mūziķe Dace Nasteviča (ērģeles un kokle), Aizputes baptistu mācītājs Jānis Balodis ar dziedātājiem, Valtaiņu autonomās luterāņu draudzes mācītājs Varis Biteniks un Laidu pagasta ansamblis *Vēja zvani*. Kā īpašas viesības ielūgtas divas kuldīdznieces: agrākā evaņģēliste Dace Priede, kura šai svētku reizei sašūvusi Latvijas karoga krāsu lentes dievnama rotājumam, un mākslas zinātniece Alise Volanska, kura draudzei daudz palīdzējusi ar padomiem. Ielūgti arī pašvaldības pārstāvji.

MEDIĶI INFORMĒ

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

Uz avārijas vietu Rendā

No 5. līdz 19. oktobrim Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā mediķi bijuši 154 izsaukumos.

Hospitalizēti 94 cilvēki, no tiem astoņi bērni. Viena māmiņa vesta uz dzemdībām Kuldīgas slimnīcā. Alkohola reibumā bijis 21 pacients – 15 vīrieši un sešas sievietes. Notikusi viena krimināltrauma. Cietusi sieviete, kura nav bijusi alkohola reibumā. Pēc palīdzības sniegšanas viņa atstāta uz vietas.

Mediķi snieguši palīdzību avārijā Rendas pagastā, kad vieglā automašīna nobraukusi no ceļa un apgāzusies. 19 gadus vecs jauniešs slimnīcā nogādāts ar smadzeņu satricinājumu un vaļēju brūci galvā. Savukārt 17 gadus vecai meitenei bijis smadzeņu satricinājums. Arī viņa aizvesta uz slimnīcu. 15 gadus vecs zēns guva krūškurvja sasitumu. 22 gadus vecs vīrietis, kas arī bija iesaistīts avārijā, no došanās uz ārstniecības iestādi atteicies, bet 20 gadus vecs puisis miris notikuma vietā.

Kāds zēns (12 gadi) kritis pa kāpnēm un ar ceļa locītavas satiepumu nogādāts slimnīcā. Kurmāles pagastā 16 gadus vecs jauniešs bērū laikā nogājis un kritienā sasitis galvu. Arī viņš aizvests uz slimnīcu. Divpadsmitgadīgs zēns izkritis pa otrā stāva logu, slimnīcā nonācis ar iespējamu apakšstilba lūzumu. 24 gadus veca sieviete paklupusi, ejot pa ielu. Viņa slimnīcā nonākusi ar iespējamu plaukstu palmāro kaulu lūzumu. 64 gadus vecs vīrs dzērumā iznācis no spēļu zāles, kritis un sasitis galvu. Viņš arī aizvests uz ārstniecības iestādi.

Kā sākt eksportu?

Kuldīgas Mākslas namā 25. oktobrī 10.00 būs mācības *Kas jāzina, sākot darbību eksporta tirgos*.

Tā ir laba iespēja Kurzemes uzņēmējiem mācībās piedalīties bez maksas. Varēs uzzināt profesionālas niansas, kas jāņem vērā eksportā, kā arī to, kā sagatavot piedāvājumu, ņemot vērā mērķa valsts specifiskās prasības. Pieredzē dalīsies Baltijā lielākais eksporta konsultāciju uzņēmums *Gateway Baltic* un Kuldīgas novada kokapstrādes uzņēmums *Vēvers*, kas sadarbojas ar ārvalstīm.

Lektori būs Laura Valtere – eksporta konsultāciju uzņēmuma *Gateway & Partners* projektu vadītāja ar pieredzi jaunu tirgu apguvē, Linda Trumsiņa – *Vēvera* eksporta menedžere, Evija Zaķe – attīstības finanšu institūcijas *Altum* eksporta garantijas daļas vadītāja, Linda Grīnfelde – Latvijas Investīciju attīstības aģentūras (LIAA) klientu apkalpošanas nodaļas vadītāja, Kristaps Supe – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) eksporta nodaļas eksperts.

Tēmas: preces vai pakalpojuma piedāvājums eksportam; tirdzniecības komandas vadīšana; ilgtermiņa sadarbība un uz rezultātu orientēts darbs ar klientiem un partneriem; konkurence eksportā, ja neesi lētākais; preces dizains un pievienotā vērtība; *Altum*, LIAA un LTRK atbalsts.

Darba valoda – angļu. Pieteikties e-pastā: aigars.rudulis@inbox.lv vai pa tālr. 26525870.

Daiga Bitīniece

No cietuma iznākot un mūžībā aizejot

Kuldīgas novada domes finanšu komiteja apstiprinājusi vairākas sociālā dienesta rosinātas noteikumu izmaiņas, kas skar pabalstu bijušajiem ieslodzītajiem, kā arī apbedīšanai.

Tās jau pārrunātas sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejā. Vēl domes apstiprinājums gaidāms tam, lai no 1. janvāra paaugstinātu ienākumu līmeni, ar kādu cilvēks drīkst saņemt maznodrošinātā statusu, kā arī citām izmaiņām.

PRASA VAIRĀKAS REIZES GADĀ

Vislielākās diskusijas raisīja dienesta piedāvājums ierobežot pabalstu no ieslodzījuma iznākuma. 50 eiro tiek doti primārajām vajadzībām. Tā kā tieslietu sistēma mainās un aizvien vairāk ir īslaicīgo sodu, ir tādi cilvēki, kuri gada laikā šo pabalstu pieprasa pat divreiz, jo tik reizi bijuši

ieslodzīti. Piemēram, 2016. gadā bijuši 22 pieprasījumi, trīs prasītāji to saņēmuši divreiz gadā. Pērn no 23 cilvēkiem atkal trīs paspējuši ieslodzījumā būt divas reizes. Šogad bijuši 15 pieprasījumi, viens prasītājs pabalstu saņēmis arī 2016. gadā, bet viens – pēc divu nedēļu apcietinājuma. Tādēļ sociālais dienests rosina noteikt, ka pabalstu drīkst prasīt tikai reizi 12 mēnešos.

Deputāts Mārtiņš Mednieks uzskata, ka šādu pabalstu drīkstētu saņemt reizi mūžā: ja sēž atkārtoti, naudu nedot. Sigita Vaivade domā, ka pabalstu vajag likvidēt. Sociālā dienesta direktores vietniece Anda Šlakorciņa uzskata, ka tā nebūs izeja, jo šie cilvēki tāpat nāks pēc palīdzības. Lai statusu saņemtu, viņiem jāreģistrējas bezdarbniekos, bet līdz tam vajag kaut paēst, noīrēt kādu mitekli. Dienesta direktore Maruta Jautaiķe pastāstīja,

ka ir tādas pašvaldības, kuras pēc ieslodzījuma naudu nedod vai dod, teiksim, pases atjaunošanai, bet, viņasprāt, šī ir sākuma iespēja tiem, kuri vēlas dzīvi sakārtot.

APBEDĪŠANAI PALIELINĀT

Pārmaiņas vajadzētu arī noteikumos par apbedīšanas pabalstu, ja aizgājējs nav bijis sociāli apdrošināts un viņa apbedītāji nesaņem valsts pabalstu. Līdz šim maksāts ne vairāk par 250 eiro. Sociālais dienests rosina to paaugstināt līdz 430 – tās ir bērū minimālās izmaksas. A.Šlakorciņa uzsvēra, ka gadā novadā šāds pabalsts būtu vajadzīgs 15–20 cilvēku apglabāšanai.

Deputāti izteica bažas, vai sociālais budžēts ļaus visus grozījumus ieviest. M.Jautaiķe atzina, ka nevar aprēķināt precīzi, cik prasītāju būs, tomēr viņa tic, ka summā varēs iekļauties.

Inguna Spuleniece

Diskutē par ikdienā svarīgām tēmām

„Ir vērts atbraukt uz citu pilsētu, uzzināt, kas kaimiņos aktuāls un svarīgs,” tā Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes biznesa kluba pasākumā Kuldīgā oktobra sākumā sacīja gan uzņēmējs Zigmārs Pūceps no Ventspils, gan Talsu novada domes deputāte Ilze Indriksone.

Bet restorānā *Bangerts* 3. oktobrī, kā ierasts, visvairāk pulcējās Kuldīgas novada uzņēmēji, lai diskutētu ar pašvaldības vadītāju Ingu Bērziņu, uzzinātu par Kurzemes padomes jaunumiem un noklausītos četrus lektorus par dažādām tēmām.

Nākamgad biznesa klubs tiksies reizi ceturksnī, pavēstīja tā organizators, Kurzemes nodaļas vadītājs Ralfs Minkevičs, solot ikreiz uzaicināt ekspertus no tām nozarēm, kas svarīgas pašiem uzņēmējiem. Martā Liepājā notiks liels pasākums – Uzņēmēju diena, kas tiks rīkota reizē ar pasākumu *Ražots Liepājā*.

E-VESELĪBA UN JAUNĀS MĀMIŅAS

Uzņēmēji pārrunāja LTRK Kurzemes padomē jau apspriestās darba devēju problēmas nesakārtotās e-veselības dēļ. Proti, to, ka darbinieks paņēmis slimības lapu, uzņēmējs uzzina, kad tā jau noslēgta. Dažreiz esot skaidri zināms: pirmdienas rītā lapa paņemta kārtīgas brīvdienu svinēšanas dēļ, bet iesākt neko nevarot. Esot pat zvanīts ģimenes ārstam, kurš atbild, ka izdot to bijis pamats, un viss. „Manā uzņēmumā ir kādi trīs tādi *slimnieki*,” sacīja viens no uzņēmējiem. Otrs diskusiju temats – iecerētie grozījumi likumā, lai jaunās māmiņas, nezaudējot bērna kopšanas pabalstu (bet saņemot 85% no tā), varētu sākt strādāt lielāku vai mazāku slodzi. Viedokļi atšķīrās. Pozitīvais – darba devējs par jauno sievieti tad maksātu nodokļus, jo tagad jaunās māmiņas nereti strādājot neoficiāli; otrs – sievietei tas atvieglotu atgriešanos darbā. Kā mīnuss minēts tas, ka darba devējam var būt grūti darba vietu nodrošināt, jo bērna kopšanas atvaļinājumā viņš būs pieņēmis aizvietotāju.

DZĪVOKĻI, NORĀDES, KĀRTĪBA

Kā allaž, daudz jautājumu saņēma Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa. Tika jautāts, kā pašvaldība ar dzīvojamo platību nodrošinās tos, kuri vēlas te dzīvot un strādāt. Priekšsēde pastāstīja, ka uzcelt daudzdzīvokļu namu ir ļoti dārgi, tāpēc tiek meklēta iespēja ēkas pārbūvēt. Ja muzeja krājuma vajadzībām izdosies nopirkt agrāko SEB bankas namu, tad māju Vakara ielā pārbūvēšot par 14 dzīvokļiem. Savukārt Ekonomikas ministrija, uzklusot pašvaldību vajadzības, izveidojusi īpašu programmu, lai daudzdzīvokļu māju celtniecībai

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Kurzemes biznesa kluba pasākumā Kuldīgā satikās ap 45 uzņēmējiem.

Par darba aizsardzības sistēmas izveidi bīstamajās nozarēs, ja uzņēmumā strādā vairāk nekā 10 darbinieki, informēja Ziedonis Liepiņš no SIA Ainas serviss.

„Uzņēmumam svarīgas četras kapacitātes – intelektuālā, finanšu, procesu un tehnoloģiju ieviešanas un tehniskā,” uzskaitīja informācijas tehnoloģiju uzņēmuma *Hortus Digital* īpašnieks Didzis Šimis.

var saņemt kredītu.

Maras muižas īpašniece Ilga Pranča-Hartingere jautāja, kad uz lauku ceļiem būs norādes, lai tūristi var objektus atrast. Viņas vieni ar šo problēmu Turlavas pagastā saskaroties regulāri. I.Bērziņa sacīja, ka acīmredzot vajadzīga diskusija ar pašvaldību vadītājiem un tūrisma speciālistiem, jo līdz šim licies, ka šādu norāžu pietiek. Uzņēmēju Ingmāru Lādeni uztrauca daudzdzīvokļu māju pagalmu nesakārtotība, piemēram, Piltenes ielas masīvā: katrs savā sētā kaut ko dara, ar kaimiņiem nesadarbojoties. Izrādās – top šo pagalmu attīstības koncepcija (sīkāk par to varējāt lasīt 19. oktobra laikrakstā).

Kuldīgā augot plēguru skaits, uztraucās citi uzņēmēji, tāpēc vajagot atskurbtuvi. Pašvaldības policijai ir īslaicīgās aizturēšanas izolators, ir diennakts dežūras, bet naktī tikai divi policisti visā novadā ir maz, atzina priekšsēde,

sakot, ka dežūras tāpēc tiek kombinētas ar novērošanas kamerām, un tās tomēr disciplinējot. Policija lūgusi pašvaldībai dežurantu skaitu dubultot, bet finansiāli tas neesot iespējams. Pilsētai antireklāma ir arī *aktīvie ubagi*, kuri pie veikaliem diedelē naudu, sacīja cits uzņēmējs. Pārējie piebilda, ka tādi esot divi trīs, visiem zināmi un ka pēc aizturēšanas viņi atkal stāvot, kur stāvējuši. Arī automašīnu stāvlaukumi Kuldīgā ir problēma, īpaši lielu pasākumu laikā, uzsvēra Guntis Stucers. Ciemiņi nereti saņemot sodu par stāvēšanu neatļautās vietās. Arī tas, iespējams, risināms kopā ar uzņēmējiem, piemēram, Romans Vainšteins gribot stāvlaukumu pie Stendes ielas.

Vēl I.Bērziņa uzņēmējus informēja par investīciju projektiem un to, ka novembrī apspriešanai tiks nodota pilnveidotā grozījumu redakcija teritoriālajam plānojumam līdz 2025. gadam. Līdz gada

beigām tai būtu jāstājas spēkā. Priekšsēde mudināja uzņēmējus apskatīt, kas tajā atbilst vai neatbilst viņu mērķiem.

ES NAUDA UN TEHNOLOĢIJAS

Pasākuma sadaļā *Satiec savu ekspertu* par Eiropas fondiem stāstīja Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā ekonomikas padomnieks Mārtiņš Zemītis. Līdz šim Latvija no Eiropas saņēmusi vairāk nekā desmit miljardus eiro. Ar 308 eiro uz vienu iedzīvotāju esam trešajā vietā aiz Igaunijas un Slovākijas pēc tiem atvēlētās ES naudas. Pēc 2020. gada finansējums Latvijai būs par 10% mazāks, taču tik svarīgs nav naudas kopapjoms, bet tās sadalījums, sacīja lektors. Tas rada atkarības riskus, piemēram, ceļu būves finansēšana būtu jāpārņem valstij. Igaunija vairāk ieguldījusi zinātnē, un varbūt tas bijis pareizāk.

Izmaiņas naudas sadalē noteikt šot jaunās prioritātes, piemēram, inovācijas, digitalizācija, ekonomikas pārkārtošana un atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem, investīcijas zaļajās tehnoloģijās, arī ES robežu stiprināšana un samaksa par reformām, ko pati valsts pieteiks.

Didzis Šimis no uzņēmuma *Hortus Digital* runāja par biznesu un informācijas tehnoloģijām, parādot pāris piemēru, kā Ķīnā mūsu *Narvesenam* līdzīgi kioski darbojas bez neviena cilvēka, kā mākslīgais intelekts ASV ravē salātus. Viņš uzsvēra, ka tuvojamies ceturrtajai industriālajai revolūcijai, kad rūpnīcas, noliktavas utt. iztiks bez roku darba. Bet pašlaik uzņēmumiem svarīgas četras lietas: intelektuālās spējas, finanšu kapacitāte, procesu un tehnoloģiju ieviešanas kapacitāte un tehniskās prasmes. „Izzūd biroju nozīme – darbinieki nāk ar saviem datoriem, visur ir privātās mobilās iekārtas un mākoņpakalpojumi, uzņēmumi no pamatlīdzekļu pirkšanas pāriet uz tehnoloģiju lietošanu,” tā jau notiekošo iezīmēja lektors.

DARBA AIZSARDZĪBA UN CITAS TĒMAS

Ziedonis Liepiņš no SIA *Aina serviss* stāstīja par tēmu *Darba aizsardzības sistēma uzņēmumā – tas nav sarežģīti!*, skaidrojot darba aizsardzības sistēmas izveidi bīstamajās nozarēs, ja uzņēmumā strādā vairāk nekā 10 darbinieki. Tad uzņēmumā jābūt speciālistam ar augstāko izglītību darba aizsardzībā un kompetentai institūcijai darba aizsardzības jautājumos.

Bīstamās nozares ir, piemēram, būvniecība, ceļu būves darbi, meliorācija, mežsaimniecība, zvejniecība, lauksaimniecība, visu veidu ražošana, pasts, transports, noliktavu saimniecības, slimnīcu darbība, poligrāfija, tabakas, dzērienu ražošana u.c. Viņš stāstīja, kā noteikt darba vides riska izvērtējumu un veidot darba aizsardzības plānu.

Kristaps Kāršis no bankas *Citadele* informēja par mikrokredītiem līdz 30 000 eiro privātpersonām un uzņēmumiem uz vienu gadu ar iespēju pagarināt termiņu – šo finansējumu var saņemt divu dienu laikā bez ķīlas vai papildus nodrošinājuma; procenti – sākot no 12% gadā.

Par to, kā sevi un biznesu prezentēt, atraktīvi runāja uzņēmuma *Runaskursi.lv* vadītājs Oskars Priede.

Daiga Bitiniece
Ralfa Minkeviča arhīva foto

Ja Peniķis dzīvs, stabam pie mājas jābūt

Šoruden pie Jura Peniķa mājas Ķoniņciema Atālmauļās ozola staba galā atkal apskatāms šai dzimtai izsenis piešķirtais ģerbonis – jātnieks zirga mugurā. Valsts heraldikas komisijas apstiprinātais ģerbonis gan vizuāli nedaudz atšķiras no oriģināla, bet to rotā zīmīga devīze: „Kuršu ģoniņi cauri paaudzēm.” Tas norāda, ka nozīmīga ne tikai pagātne, bet arī nākotne.

NE PIEMIŅAI, BET RĪTDIENAI

Izsenis šāds stabs atradies pie Ķoniņciema vecākā mājas, un tas vienmēr bijis Peniķis. *Atālmauļū* saimniece Inita Peniķe teic, ka to var uztvert divējādi: stabs norādījis, kur dzīvo ciema vecākais vai arī vecākais no Peniķiem. Viņas vīrs Juris tagad esot divi vienā. Kad, domājot par kuršu ģoniņu mantojuma celšanu saulītē, ainavu arhitekts Guntis Kalniņš rādījis ieceri, kā uztaisīt piemiņas vietu un Ķoniņciemu atdzīvināt, bija piedāvājums stabu kā piemiņas zīmi visiem ģoniņiem atjaunot tur, kur tas atradies pēdējoreiz – pie *Kalna Ķikāļiem*. Diemžēl mājas tur vairs nav. Turklāt Inita, Juris un četri viņu bērni nav bijuši mierā: nevar tur likt stabu piemiņai, ja Peniķu dzimta vēl aizvien mīt mājā, no kuras, izņemot izsūtījumu uz Sibīriju, tā nekad nav aizgājusi. Inita un meita Liene saka: „Ja vecākais no Peniķiem ir dzīvs, stabam jābūt pie viņa mājas.” Pašlaik vecākā Peniķa gods ir Jurim.

Ideja stabu atjaunot lolota vairāk nekā divus gadus. Sākot ar cīņu par 1491. gadā dzimtai piešķirtā ģerboņa atgūšanu un beidzot ar svinīgu atklāšanu 30. septembrī, kā solīts – līdz Latvijas simtgadei. „Ja Peniķis sola, viņš izdara,” smaida Liene.

ĢIMENES PROJEKTS

„Līdz pat 19. gadsimtam stabs bija tādēļ, lai iebraucēji zinātu, kur tad ciema vecākais meklējams. Bet vēl pirmās Latvijas laikā – pie mājām, kurās Peniķi dzīvoja, vai to logos bija izkārtne ar ģerboni. Kad Liene mācījās mākslas skolā, viņa ģerboni uztaisīja kā vitrāžu. Meklēja muzejā, bet atrada tikai Ziemeļciema, nevis Peniķu ģerboni, taču šis ir īstais,” palepoja Inita.

Staba koka daļu no *Atālmauļū* ozola taisījis meistars Jānis Embreks, ģerboņa daļu – mākslinieks Edgars Sims. „Šis ir mūsu ģimenes projekts. Domes kultūras nodaļa piedāvāja finansiālu atbalstu, bet es jau zināju, ka vīrs neņems. Tas viņā ir ģoniņu gars.” Inita, pa pusei kurzemniece, pa pusei latgaliete, esot citāda rakstura. „Jurim un bērniem nepatīk daudz runāt – viņi grib saglabāt privātumu. Es atkal esmu gatava uzņemt viesus, stāstīt par Ķoniņciemu, par dzimtu. Ja kāda pārestība bijusi, pieņemu, ka nekļūdās tik tas, kas neko nedara. Katrs pelnījis otru iespēju.”

Liene un Inita Peniķes *Atālmauļās* pie staba, kas liecina: te ir dzimtas vecākais.

ATGRIEZĀS MĀJĀ

Atālmauļās piedzīvo pārbūvi. Inita rāda mājas galu, kas tiks atvēlēts tūristu uzņemšanai, ja Peniķi uz to pāries. Jau tagad ekskursanti atbrauc, notikuši arī semināri, viesos ierodas folkloristikas un etnoloģijas profesore Janīna Kursīte-Pakule. Inita izmanto iespēju apgūt tūrisma Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā: „Ja līdzās *Vidusmauļās* būs muzejs, man šķiet, ka par Peniķiem būtu jāstāsta man – esmu visā iedzi-

līnājusies. Kā gide es varētu būt tīri tā nekas: zinu gadsimtus, notikumu secību, būtību. Uz jebkuru jautājumu man ir atbilde ar domu. Man nepatīk, ka runā vējgrābšlīgi.” Pagalmā Inita rāda, kur atradies vīra vecāku stādīts ābeļdārzs: „Vienīgais laiks, kad Peniķi no ciema un šīs mājas izbraukuši, bija izsūtījums. Lai atgrieztos, gāja traki. Viņiem pateica, ka mājā dzīvot nevar. Neilgi pirms tam bija iegruvuši griesti, jo tika noārdīta nesošā siena un uztaisīta kinozāle. Pa starpai arī bites glabātas. Kad izremontēja un uztaisīja sešus dzīvokļus, noteikums bija – tikai kolhozniekiem. Vīratēvs kaut kā tomēr dabūja.

Pirms tam *Kalna Žumpju* saimnieki visu ģimeni izmitināja pusgadu. Tā bija liela dūša, jo arī ģimene liela – septiņi bērni. Trīs pieaugušie bērni drīz aizgāja uz Aizputes sovhozu. Pēc remonta ģimene tika atpakaļ un tieši saimnieku galā. Domāju, ka viņi bija laimīgi, un tur piedzima pastarīte.

Bet viegli neklājās. Kad bērni gāja lasīt ābolus Peniķiem atņemtajā ābeļdārzā, tika teikts: „Maulen, tu savāc savus bērnus – tas nav jūsu dārzs!” Maulene ar vīru iestāda jaunu dārzu – tikpat lielu, cik vecais. „Maulen, atkal gribi budžos ierakstīties?” Vīramāte bija ļoti klusa, nekad neatcirta. Domāju, ka muti turēt nebija viegli. Lai nu kā, tagad te esam mēs, un pēctecība ir nepārtraukta. Kopš 19. gadsimtā ugunsgrēkā nodega ciema koka mājas, tika uzceltas trīs mūra ēkas, viena no tām – mūsējā.”

JĀPIERĀDA, KA DZIMTAS

Ģerboņa apstiprināšana Heraldikas komisijā prasījusi gadu. Inita skaidro: „Aizbraucām uz Rīgu ar komisiju runāt. Pirmie vārdi, ko tur teica: „Jums nekad ģerbonis nav bijis, un jātnieku dabūt nevarat – tas jau ir pagasta ģerbonis.” Ierosināju padēbatēt, bet man pateica, ka debatēt es varot iet uz Saecimu. Vai mums kāds toreiz prasīja, vai ļaujam savu ģerboni paņemt pagastam? Mājās uz sešām lapām uzrakstīju dokumentālu pierādījumu, ka šis ģerbonis pienākas manam vīram. Mēdz teikt – Ķoniņciema ģerbonis, domājot, ka tas piederējis visiem iedzīvotājiem. Nē, tas bijis tikai Peniķu. Ķoniņciemā dzīvoja arī amatnieki, ebreju tirgotāji, un viņiem ģerboņa nebija.”

Liene piebilst, ka ģerboni oriģinālajā izskatā atgūt nav varējuši, jo tas neatbilstot heraldikas likumiem. Esot jābūt gaumīgam, ar atbilstošām krāsām, turklāt vecajā zirgs ne pēc kā neizskatoties.

PAR SEVI JĀCĪNĀS

„Kad sākām domāt par stabu un ģerboni, atguvām pašapziņu. Dzimta turpinās,” uzsver Liene, kura vienmēr zinājusi, ka pēc augstskolas Rīgā nāks atpakaļ. Viņa izmācījiesies par dizaineri, bet maģistra darbu Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātē rakstījusi, J.Kursītes-Pakules mudināta. „Es to rakstīju par mūsu dzimtu, vairāk raugoties nākotnē, nevis pagātnē. Kas bijis, jau izķīdāts, bet dzimta turpinās.” Mamma piebilst, ka vēsturnieka Agra Dzeņa grāmata par kuršu ģoniņiem beidzas ar pagājušā gadsimta 90. gadiem, bet meitas maģistra darbs ar šo laiku sākas. Liene dzīvo vistuvāk dzimtajai vietai – Kuldīgā, kur ir skolotāja tehnikumā: „Vairāk strādāju ar koka dizaineriem, bet audzēkņiem mācu arī to, kā būt tuvāk saknēm. Stāstu savu piemēru, mācu, ka ceļš nav vienkāršs, tomēr pieveicams. Par sevi jācīnās. Tehnikumā bērni bieži saka: „Es nevaru, es negribu.” Mudinu viņus attieksmi mainīt – atrast iemeslu varēt un gribēt. Katru dienu atdodu daļiņu no sevis, bet tas ir tā vērts, kad notiek izaugsme, kad audzēkņi pamana, ka viņiem kaut kas izdodas.”

KAS BŪS TĀLĀK?

Lienes māsa ar ģimeni ir ārzemēs, bet abi brāļi strādā un mācās Rīgā, ir gatavi atgriezties, tikai ne uzreiz – vēl jau vecākiem vismaz gadi desmit jāsamnieko.

„*Atālmauļās* paliks lauksaimniecība,” turpina Inita. „Gribam māju saglabāt tādu, kāda tā bijusi, bet ar domu, ka bērni gribēs nākt šurp. Kurš tad gribēs, lai pa koka logu šķīrbām uz bērna gultiņas pūš vējš! Gan jau arī senos laikos ģoniņi mājas labiekārtoja – nevar tak dzīvot kā muzejā ar klona grīdu. Galvenais: šeit jādzīvo Peniķim un jāapstrādā zeme. Uz šiem vaļiem viss arī balstās.”

Liene uzsver: „Ķoniņu lietas ir ģimenes lietas, tāpēc jāiesaiņās mums visiem. Kad rakstīju maģistra darbu, par mani sprieda tā, ka kursabiedriem viss jāšak no nulles, bet es sēžu uz lauriem – vai es, māksliniece, varēšot. Kad parādīju, ko vēlos pateikt, pedagogi saprata, ka esmu cīnītāja, un atmaiga,” Liene smejas. J.Kursīte-Pakule teikusi: nepiedošot, ja Liene savu uzvārdu nomainīs pret vīra. Dzīvesbiedrs neuzstājot. „Es uzvārdā palieku. Kad būs bērni, skatīsimies. Gan jau dzīve ievirzīsies tā, kā tai jānotiek.”

**Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto**

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Pateicas par sakoptību

Hercoga Jēkaba gadatirgū Kuldīgas novada pašvaldība, kā ierasts, sveica sakoptāko lauku sētu un skaistāko pilsētas dārzu saimniekus, novērtējot viņu ieguldījumu vides veidošanā.

Par sakoptāko sētu šogad atzīti Īvandes pagasta *Viļņi* (Lāmu ģimene). Otro vietu komisija piešķīra Viljamu ģimenes īpašumam Ēdoles pagasta *Plačos*, trešo – Ēdoles *Zelmeņiem* (Biksonu ģimene). Sakoptākā daudzdzīvokļu māja ir Kurmāles *Smiltnieki*, otrajā vietā – Rumbas pagasta Ventas ciema *Ventenieki*. Par sakoptāko zemnieku saimniecību, ražošanas vai individuālo uzņēmumu atzītas Padures pagasta *Dālderu darbnīcas* (SIA MKM mežs), otrajā vietā – *Ievas Īvandē* (Strelkovu ģimene), trešajā vietā – kempings *Usmas Meķi Rendā*.

Konkursā *Skaistākais Kuldīgas dārzs un sakoptākā teritorija* grupā *Ģimeņu mājas* uzvarējis Safonovu īpašums *Vijolišu ielā 4*. Otrajā vietā *Tontegutu* īpašums *Mucenieku ielā 27*, trešajā – *Dilānu* ģimenes dārzs *Kaļķu ielā 10*.

No daudzdzīvokļu mājām žūrija ar 1. vietu novērtējusi *Annas ielas 6. nama* īpašnieku rūpes par ēkas un apkārtnes noformējumu. Otrajā vietā *Cimermaņu ģimene* par skaisti iekārtoto vecpilsētas stūrīti pie *Jelgavas ielas 4. nama*, bet trešajā vietā *Antoņina Valeiņa*, kura kopj apstādījumus *Baznīcas ielā 25*.

Starp uzņēmumiem un ražošanas teritorijām par labākajiem atzīta kafejnīca *Tilts Kalna ielā 27*, viesnīca *Metropole* *Baznīcas ielā 11*, trešajā vietā gan kooperatīva *Kuldīgas labumi* veikaliņš

Pilsētas laukumā 7a, gan *Kuldīgas 2. vidusskolas* vienmēr sakoptā apkārtnē *Jelgavas ielā 62*.

No pilsētas gaisadārziem visaugstāk novērtēts *Liepājas ielas 25.a nama* iemītņu iekoptais krāšņums. Otrajā vietā kafejnīca *Rezidence kafe „Venta”* *Pils ielā 2*, trešās vietas ir divas: salonveikalam *Akcentis* *Tirgus ielā 2* un veikalam *Zelta apelsīns* *Liepājas ielā 6*.

1. vietu ieguvēji visās nominācijās saņēma atzinības zīmi un 150 eiro, par otro vietu – 100 eiro, par trešo – 75 eiro. Kategorijā *Skaistākais gaisadārzs* uzvarētājiem piešķirti 75 eiro, otrajai vietai – 50, trešajai – 30.

Inguna Spuleniece

Stādaudzētavām nevar pabraukt garām

Īvandes pagasta *Viļņu* saimniece Daiga Lāma priecājas, ka dzīvo tieši tur.

„Dzīvoju šeit visu mūžu un vecmāmiņai un vectētiņam vienmēr būšu par šo vietu pateicīga,” saka Īvandes pagasta *Viļņu* saimniece Daiga Lāma. Viņa priecājas, ka sēta tiek novērtēta.

„Te ir mana māja, mana zeme, mana Latvija. Nekad neesmu

gribējusi dzīvot citur.” Bet pirms septiņiem gadiem notikusi nelaime – ugunsgrēkā nodeguši staļļi, klēts un garāža. „Vienā rītā piecēlāmiem un redzam, ka deg. Tas bija liels pārdzīvojums,” atceras Daiga. „Kādreiz te bija īsta latviešu sēta. Pēc ugunsgrēka šokā nezinājām, ko iesākt, bet pa-

mazām sāku veidot apstādījumus. Gadu no gada radu jaunus. Ar to stādīšanu man ir tā: ieraugu akcijā tūjas un nevaru pāriet garām. Arī izbraukumos nevaru pabraukt garām stādaudzētavām. Jau bērnībā, kad mamma rušinājās pa puķu dobēm, mēs ar tēti un brāli palīdzējām, jo patika pret dārza

Viļņos vēl aizvien ir krāšņi ziedi.

darbiem man nāk no bērnības. Tētim patīk koki, man arī – pat puķes tik ļoti neuzrunā. Tagad top tūju apstādījums, un dēļ gan dusmojas, ka būs grūti apļaut. Bez vīra un dēla klātos grūti, jo viņi palīdz un apkārtni nopļauj.”

Lāmu ģimenes pagalmā vēl aizvien zied dažādi ziedi. Daiga skaidro: „Man patīk manas šķībās un līkās dobes, jo tās izskatās dabiski. Ja iestādu un saprotu, ka nepatīk, tad vietas mainu. Patīk stādīt neredzētus krūmus. Katrs stūrītis te mīļš.

Konkursam mūs laikam pieteica pagasta pārvaldes vadītāja. Komisijai vajadzēja sakoptākās

Pašvaldības apbalvojuma zīme jau atradusi vietu puķu dobē.

sētas braukt skatīties, pirms tam nedodot ziņu. Tā varētu noteikt to vissakoptāko, kas tāda ir vienmēr.”

Pagalma iekārto pēc izjūtām

„Uzturēt sakoptu pagalmu nav viegli,” atzīst Ēdoles pagasta *Zelmeņu* iedzīvotāja Laila Biksone. „Neseno nobruģējām, lai vairs nav dubļu. Cilvēki nereti domā, ka šī ir viesu māja, jo pēc tādas izskatās.”

L.Biksone stāsta: „Šajā mājā pavadīju bērnību un pirms 20 gadiem atgriezjos. Te dzīvo vecāki, šobrīd arī krustmeitas ģimene, meita ar draugu un brālis ar sievu, jo mājā ir astoņi dzīvokļi.”

Ikdienā Laila pārdod apģērbus *Kuldīgas tirgū*, bet brīvajā laikā viņai patīk sēņot un ogot. Viņai vajagot sauli, svaigu gaisu un plašumu. „Pilsētas dzīvoklī es nevarētu. Šeit ir tik daudz skaistu lietu, tikai jāprot priecāties. Ja visu stāda un kopj ar prieku, tad arī aug. Sētas darbus lielākoties esmu uzņēmusies es – gan puķes stādu, gan zāli pļāju. Ja cilvēks laukos dzīvojis, dārza darbi nav par smagu, un es uz visu skatos optimistiski. Ja vajag, varu atrast palīgus. Man patīk tas, ka pazīstu kaimiņus, ka labi saprotamies.”

Par apstādījumiem L.Biksone

skaidro: „Pārblīvētas un raibas puķu dobes man nepatīk – labāk neuzkrītoši apstādījumi un plašuma izjūta. Pirms stādīšanas vienmēr apdomāju, vai konkrētajam augam tā būs laba vieta. Piemēram, vieta pie mājas ir saulaina, bet ziemā tur visvairāk sniega, jo tas krīt no jumta un skujuņiem tā nebūtu piemērota. Pievērsu uzmanību, kur ziediem labāk atrasties, jo visiem neder spilgta saule vai ēna.

Sētā ir arī liels galds un šūpoles, bet Laila atzīst, ka pasēdēt un atpūsties īsti nav laika: „Jo vairāk šeit ieguldu, jo lielāka enerģija rodas, un man patīk atskatīties uz padarīto.”

L.Biksonei patīk kārtība – ja grābeklim jāstāv tur, tad jābūt tur vienmēr. „Esmu praktiska: ja man uzdāvina naudu, noteikti nopirktu to, kas noderēs saimniecībā, piemēram, labu grābekli vai ķerru. Un dzīvot ir vieglāk, ja viss sakārtots. Mācu būt kārtīgiem arī citiem. Manuprāt, konkursam mūsu māju pieteica pagasta pārvaldes darbinieces. Prieks, ka cilvēkiem patīk!”

Ēdoles *Zelmeņu* iemītņiecei Lailai Biksonei labi iekārtotais pagalmā dodot vēl lielāku enerģiju darboties.

Zelmeņu vecā ķerra ieguvusi jaunu lietojumu.

Lielie rati, kas rotā sētu, savulaik iemainīti pret mašīnu riteņu diskus un katru gadu tiek uzlaboti, pārkrāsoti. „Pamazām no nekā top kaut kas. Kā protu, tā daru,” atzīst Laila.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

Sveces liesmiņā - gaisma, siltums, miers

Sveces kā jūrmalas oļi.

Piestāvēs lakoniskam interjeram, kurā izmantoti dabīgi materiāli. (Salons Akcents.)

Kā malkas klucītis ar mizas rakstu un latviešu spēka zīmi. (Akcents.)

Helovīna ķirbiši. (Kuuld.)

Ar dzintara gabaliņiem un iekausētiem sausajiem ziediem. (Akcents.)

Aromātiska zelta krāsas un melna svece. (Veikals Laura.)

Mākslīgās var droši atstāt bez pieskatīšanas, jo liesmiņa ir tikai imitācija. Darbojas ar baterijām. (Laura.)

Šobrīd interjerā ļoti pieprasītas esot melnas sveces. (Kuuld.)

Zaļas ar lapaiņām labi izskatīsies uz koka vai cita dabīga materiāla šķīvja. (Laura.)

Līdz ziemas saulgriežiem mūs gaida gada tumšākais laiks. Ir istais brīdis atcerēties par svecēm. To liesmas ir attālas atskaņas no tiem senajiem laikiem, kad uguns cilvēkiem nozīmēja gaismu, drošību un siltumu.

Lai arī mūsdienu cilvēku vairs neapdraud savvaļas dzīvnieki un siltums nav jārod pie ugunsкура, tomēr dzīvajā ugunī patīk raudzīties visiem. Sveču ražotāji meklē aizvien jaunas formas, krāsas, veidus un aromātus.

Arī Kuldīgas veikali tās piedāvā jebkurai gaumei un interjeram. Salonā Akcents Tīrgus ielā var atrast tikai nelielu daļu Latvijas ražotāju sveču, kuru kopīgā iezīme – ekoloģiski materiāli, latviskai gaumei atbilstošs dizains. Veikalā Laura Liepājas ielā piedāvājums piemeklēts tā, lai var pieskaņot visdažādākajam interjera stilam. Savukārt nesen atklātajā Latvijā ražoto mīļlietiņu salonā Kuuld Baznīcas ielā ir Dobeles rūpnīcā Baltic Candles tapušās sveces, taču veikals izvēlas nelielās partijās ražotās. Ja tās tiek izpirktas, tieši tādas nopirkt vairs nevarēs – vietā nāk jaunas. Sveces tirgo arī daudzi citi Kuldīgas veikali, un cenu amplitūda ir plaša.

Salona Kuuld īpašnieks Igors Verners rāda parafina trauku, kurā sveces tiek liktas iekšā. Šajā virsmā ar karstu instrumentu var veidot izgrizumus, tā radot pats savu gaismekli.

Ekoloģiskās sojas vaska sveces Sindi Candle ražo Kuldīgas uzņēmums SL Projects, otrreiz izmantojot stikla pudeles. (Akcents.)

Trīs aromāti vienā svecē. (Salons Kuuld.)

Tirgotāji jau gatavojas lielajam sveču laikam pirms Ziemassvētkiem – veikala Kuuld noliktavā iznācienu gaida dažādas krāsas un veidi.

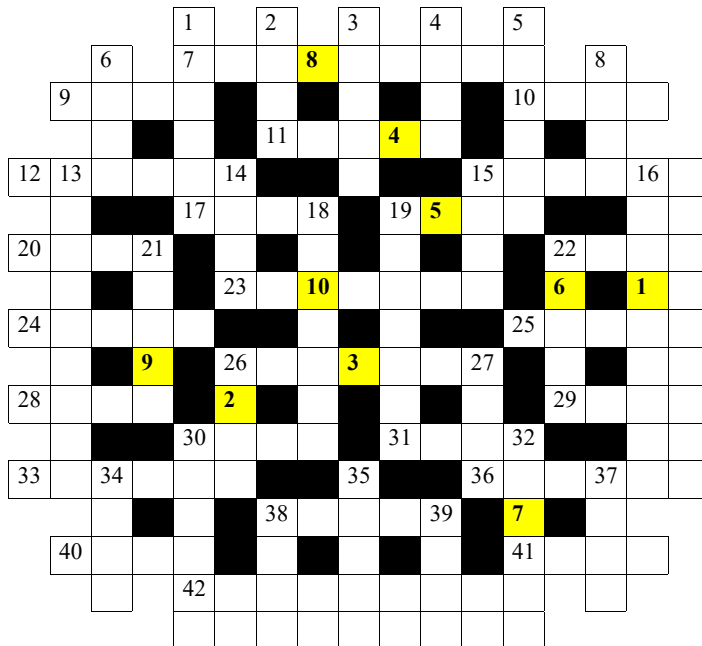

Lielajās burkās – sveces ar mīļu vēlējumu, ar citronliānas, greipfrūta vai kanēļa smaržu. (Akcents.)

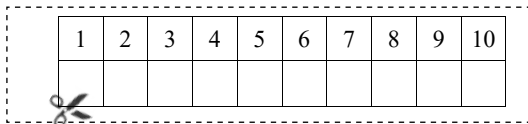
Iveta Grīniņa, Lāsmas Reimanes foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Anda Straume.

Risinājumu gaidām līdz 24. oktobrim.

Horizontāli: 7. Nojauta, izjūta, kas balstās uz neapzinātu pieredzi. 9. Matu pine. 10. Tāds, kas ir mierīgs, ātri neuztraucas, nedusmojas. 11. Strauja deja. 12. Latviešu diriģents Viesturs ... (dz. 1955). 15. Dabasskats. 17. Mājdzīvnieks. 19. Priežu mežs. 20. Kazu tēviņš. 22. Norāda uz stāvokli, ka kaut kas ir aizdarīts, aizvērts. 23. Rotaslietas, ko piestiprina pie ausīm. 24. Gada laiks. 25. Liela celtnē, arī celtnu kompleks. 26. Antīkie literatūras un mākslas darbi. 28. Darbīgs vulkāns Sicīlijas salā. 29. Sieviešu tērps Indijā. 30. Darināt apģērba gabalu no dzijas. 31. Agrīna. 33. Dezinfekcijas un antiseptisks līdzeklis. 36. Ezers Vecpiebalgas novadā. 38. Pilsēta Igaunijā. 40. Purvainš strauts. 41. Pūšamais mūzikas instruments. 42. Takas.

Vertikāli: 1. Ciemiņš. 2. Straujš. 3. Ozola augli. 4. Grezna celtnē. 5. Ansambļa partiju nosaukums. 6. Šķiedraugi ar ziliem ziediem. 8. Latviešu aktrise ... Klēvere (dz. 1977). 13. Slēgi. 14. Rīks tīrīšanai. 15. Augstākā kalnu sistēma Eiropā. 16. Tādi, kas īpaši neizceļas no cita līdzīga. 18. Satikt. 19. Viena no attīstības pakāpēm, posmiem. 21. Noteikts naudas līdzekļu daudzums. 22. Cilme, izcelšanās. 26. Informācijas teorijā un semiotikā – kodēšanas sistēma. 27. Apdzīvota vieta Dobeles novadā. 30. Lamu ģints dzīvnieki Dienvidamerikā. 32. Latviešu aktieris ... Bulis (dz. 1982). 34. Sānu dzinums. 35. Celt stāvus. 37. Augu un dzīvnieku sistemātikas pamatvienība, kurā ietilpst īpatni ar līdzīgām pazīmēm. 38. Tāds, kam ir maza intensitāte, stiprums. 39. Redzes orgāni.

Pareizā atbilde: ARISTOKRĀTIJA (augstākais, privileģētais valdošās šķiras slānis; dižcilīgie, augstmaņi).

ATBILDES. Horizontāli: 5. Barot. 6. Laiks. 7. Latvija. 9. Šprotes. 13. Kauss. 14. Baktrians. 15. Ābele. 18. Garotes. 19. Skoti. 20. Senleja. 23. Skudra. 24. Aritmija. 26. Ritmisks. 27. Baidīt. 32. Moskīti. 33. Spora. 34. Skandēt. 37. Aprāt. 38. Spinakers. 39. Lēlis. 42. Atvēlēt. 43. Safjāns. 44. Otīts. 45. Glīta. **Vertikāli:** 1. Santa. 2. Kolikas. 3. Matrona. 4. Akots. 7. Losjons. 8. Antīks. 9. Šķilteri. 10. Sibilla. 11. Pakas. 12. Klija. 16. Rezultāts. 17. Periodika. 21. Arnis. 22. Ātras. 25. Ekspone. 26. Reklāma. 28. Tandēms. 29. Pompa. 30. Trakts. 31. Vēris. 35. Spilgta. 36. Profils. 40. Svīta. 41. Kārta.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Mūsdienās austas segas

Janīnas Kursītes grāmatas Latvijas segas Latvijas tūkstošgadei vērtība nav izmērāma naudā. Izdevums veltīts vairāk nekā 600 mūsdienās austām segām, kuru saknes meklējamas tautas amatniecības tradīcijās. Bagātīgi ilustrētajā darbā var iepazīt Kurzemes ķēžu, rožu un spoguļu segas, Zemgales zvaigžņu segas, Vidzemes šatiersegas, Latgales dreļļu un čosnīdečus. Iepriecinās gan joslīņsegas, gan mežģīņsegas, gan audēju jaunrades darbi. Īpaša uzmanība pievērsta latgaļu, ķoniņu, lībiešu un suitu segām.

MANS VAĻASPRIEKŠ

Kuldīdzniece Sanda Kveska par savu hobiiju – sportu: „Mana motivācija ir ģimene, kas atbalsta, lai es sasniegtu, ko vēlos. Par iespēju trenēties piecas reizes nedēļā vislielākais paldies dzīvesbiedram Jānim. Man bija arī lūzuma punkti, kad šķita, ka vairs nevaru un negribu. Tomēr es to izdarīju un daru, un tas ir gandarījums.”

Iziet ārpus komforta zonas

Dviņu mamma, kuldīdzniece Sanda Kveska savu aizraušanos atradusi pirms trim gadiem, saprotot, ka vēlas būt ne tikai laba, bet arī skaista mamma un sieva, – viņa sākusī treniņus Māra Rozentāla sporta zālē. Nu viņa tur dodas piecreiz nedēļā un trenējas pusotru stundu.

TOPOŠAIS VĪRS NO 245 KM ATTĀLUMA

Sanda uzaugusi Koknesē, mācījusies Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskolā un dejojusi tautiskās dejas un līnijdejas. Tā kā pēc vidusskolas nācies pašai sākt pelnīt, viņa sākusī strādāt un domas par tālāku izglītošanos atmetusi. Pirmā darbavieta bijusi zooveikals, kur viņa piedzīvojusi vislielāko pagriezīenu – sastapusi nākamo dzīvesbiedru Jāni Osī. „2010. gada vasarā veikalā ienāca nepazīstams jauneklis, pamatīgi saulītē iedezis, uz trenētām rokām. Uzreiz sapratu, ka viņš nav vietējais, jo mūspusē nebiju redzējusi. Tā nu viņš sāka uz zooveikalu nākt arvien biežāk – katru otro dienu, ar nelielu smīnu sakot, cik skaisti dzīvnieciņi. Sākām sarunas, un uzzināju, ka viņš ir kuldīdznieks. Pēc pāris dienām saņēmu pirmos ziedus, jo viņam bija jādodas mājās. Tās bija draudzīgas pagaidu atvadas, protams, uz atgriešanos. Tagad iesauļotais jauneklis ar stiprajām rokām jau ir mans topošais vīrs, manu dēlu Ralfa un Ričarda tētis.

Dzīve stipri mainījies, kopš tajā ienākuši trīs mani vismīļākie vīrieši. Un šis atkal ir jauns un skaists stāsts. Man kļūstot par māmiņu, laiks pēkšņi skrēja vēl ātrāk: viens mazais, otrs, pa vidu vēl Jānis un es pati. Četras sienas, pastaiga un atkal četras sienas.

Vismaz tā likās, kaut gan ne vienmēr. Bijām neizgulējušies, reizēm nedaudz apjukusi un saguruši, tomēr ārkārtīgi laimīgi. Bērni ir liels pārbaudījums jebkurām attiecībām, bet esmu laimīga, un visa mana dzīve ir ģimene, kuru izveidojām ātri, tomēr tieši laikā,” stāsta Sanda.

GRIB BŪT SKAISTA MAMMA UN SIEVA

Kļūstot par māmiņu, Sandai uzturēt fizisko formu nav bijis primārais, jo viss šķitis lieliski, taču, kad dviņi paaugušies, nostāja mainījies. „Bērni maina mūs pašus, domāšanu, gribasspēku. Pēc gada sapratu, ka gribu būt formā – skaista mamma, skaista sieva un, protams, ar sevi apmierināta. Saņēmos un pieteicos treniņā pie Māra Rozentāla.

Pirmie trīs mēneši bija visgrūtākie. Tiesām nebija viegli saņemties darīt to, ko nekad nebiju darījusi. Sports nav mana stiprā puse. Pirmo reizi dodoties uz sporta zāli, izejam ārpus komforta zonas un nokļūstam pavisam citā pasaulē, kur visus uzskatām par sportistiem, tikai sevi par pārāk resnu vai pārāk tievu, vārdu sakot – ne par tādu kā tie pārējie. Arī man tā bija, bet ticēju, ka svarīgi ir nezaudēt apņēmību un mērķi.

Sākumā riebās katra treniņa minūte, bet es sev teicu: „Nepa-

SANDAS ieteikumi

- ◆ Nebaidīties sākt! Uz sporta zāli katrs reiz ir gājis pirmoreiz.
- ◆ Nevajag uztraukties, jo citus tur neinteresē tas, ko dari tu.
- ◆ Nevieni par otru nesmejas.
- ◆ Cilvēki nāk trenēties un visu laiku ir aizņemti paši ar sevi.

dodies, mazliet pacieties, un atlikušo dzīvi dzīvo kā čempione!” Uz svaru zāli nolēmu iet mazliet nomest svaru, nostiprināt augumu, uzraudzēt nelielu muskuļu masu, kā arī uzlabot vispārējo fizisko stāvokli. Treniņu sāk ar viegliem svariem un nepārpūloties, lai muskuļi pierod pie ikdienas treniņiem. Lai sasniegtu vēlamo, es to daru piecreiz nedēļā pa pusotru stundai.”

Pēc dēlu nākšanas pasaulē Sandai parādījušās muguras sāpes, kas jaunajām māmiņām ir diezgan raksturīgas. „Ar trenera palīdzību muguru sāku nostiprināt ar vilkmi no zemes. Sākumā cēlu pliku stieni (8 kg), bet jau pēc pusotra gada sasniedzu personīgo rekordu – astoņas reizes pacēlu 82 kg. Ar muguru viss beidzās labi – trīs gadus tā nav iesāpējies. Jūtos lieliski!”

Antras Grīnbergas teksts un foto

VALODNIEKS

Konkursā tiek publicēti dažādi izteicieni un jēdzieni. Precīzāko skaidrojumu autori (var kādu piemēru pilnā teikumā) ik pēc trim mēnešiem saņems mazu balviņu.

Kā skaidrojat frāzi mūžīgi sievišķais augšup mūs ceļ?

Atbildes līdz 24. oktobra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Vislabāko skaidrojumu atsūtījis **Ingars Neimanis**. „Ar frāzi *Augeja staļļi* parasti saprotam kaut ko ļoti netīru, nolaistu, kaut ko tādu, kur ir liela nekārtība. Bieži sastopama frāze *tīrīt Augeja staļļus*, kas nozīmē *likvidēt lielu nekārtību, cīnīties pret bezjēdzību, atpalcību, nolaidību*. Sengrieķu mitoloģijā varonim Hēraklam bija jāpaveic 12 varoņdarbu, un piektais, kuru Hērakls izdarīja, bija Elīdas valdnieka Augeja staļļu iztīrīšana vienas dienas laikā. Tos nekad neviens nebija tīrījis. Hērakls ievirzīja staļļos tuvējo upju ūdeņus, kas aizskaloja visus mēslus. Kā fragmentu var minēt Ojāra Zandera rakstu žurnālā *Zvaigzne* 1978. gada 18. numura rakstā par izcilo Norvēģu dramaturgu Ibsenu: „Lai izmēztu Augeja staļļus, kas sakrājušies Norvēģijā, Ibsens arī pats nav kūrts pielikt roku. Top viņa sabiedriskās lugas.”

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Piemineklis Pieti 2. pasaules karā kritušajiem. Tēlniece – Līvija Rezevska.

Pieta jeb Māmuļa

1979. gada oktobrī Nīkrācē atklāts Kuldīgas tēlnieces Līvijas Rezevskas pieminēklis *Pieta* 1941.–1945. gadā kritušajiem karavīriem jeb, kā nīkrācnieki saka, *Māmuļa*. Tas uzcelts vietā, kur apbedīti kaujās par Kurzemes atbrīvošanu no vāciešiem kritušie padomju karavīri: latvieši, lietuvieši, krievi, ukraiņi, baltkrievi un daudzu citu tautību pārstāvji. Raksti vēsta, ka te apglabāts ap 2880 karā kritušo, bet vietējie stāsta, ka kauli vēl joprojām pa laukiem mētājoties un, kokus mežā zāģējot, lodes birstot. Padomju gados no malu malām ar ziediem šurp braukuši pionieri, komjaunieši un partijas komiteju

pārstāvji. Tālaika ideoloģijai bezdoties, memoriāls aizmirsts, bet pašvaldība nolēma, ka jāsakopj tomēr ir, jo no vēstures neaizbēgt. Nīkrācē ik gadu ierodas kritušo karavīru tuvinieki no tuvienu un tālienes.

Pieminekļa autori – arhitekti Dz. Driba un A. Ozoliņš un tēlniece L. Rezevska. Viņas veidotais baltkrievu karavīra Pētera Kuprijanova mātes tēls it kā tiecas aptvert ne tikai mirstošo dēlu, bet arī visu kapulauku. Pieminēklis veidots gaiši pelēkā granītā, labāko latviešu monumentālās tēlniecības tradīciju garā. Skulpturālā grupa ar pārdomāto novietojumu, milzīgam, zemē icaugušam laukakmenim līdzīgo raksturu

un spēku it kā paceļas pāri ne tikai kapu laukumam, bet arī visai apkārtnē. Tā labi saredzama, tuvojoties pa ceļu no Nīkrāces centra, kā arī no Embūtes un Skrundas puses.

Kapulauku ieplakā no trim pusēm norobežo ar pelēko granītu apdarinātas sienas ar uzrakstu plātnēm, bet no ceturtās – dzīvžogs. Zemās sienas ļauj pārredzēt visu kapu teritoriju. Sienās iemūrēta jau agrāk izgatavotā, lietuviešu karavīriem – šo ciņu dalībniekiem – veltītā sārta granīta stēla. Ceļa malā pie pieejas skulpturālajai grupai atrodas uzraksts *Nīkrāce. 1941.–1945.*

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)
(Turpmāk vēl.)

Skolas saime pie Māmuļas 1987. gadā.

PRIEKĀ AVOTI

Nekas neatsver savējos

„Man patīk visu saplānot, tomēr bieži pieņemu impulsīvus lēmumus, kas ikdienu maina,” tā sevi raksturo Kūrmāles pagasta pārvaldes lietvede Agnese Eversone.

ĢIMENE IEDVESMO

„Man ir vīrs Lauris un divi burvīgi bērniņi – trīsgadniece Luīze Laura un divus gadus vecais Ernests. Mana ģimene ir viens no lielākajiem iedvesmas avotiem. Ja visi ir veseli un dzīvespriecīgi, nekā cits to neatsver. Mums patīk braukt ekskursijās, doties pastaigās un peldēties.”

KAĶI

„Māja brīvdienās ar omi un bērniem gājām uz kapiem. Dzirdēju, ka mežā ņaud – izskrēja divi ļoti droši kaķēni. Zvanījām pašvaldības policijai, un tur teica, lai zvanām dzīvnieku ķērājam, bet māija svētkos patversme ciet. Ielūkām informāciju internetā, lai kāds paņem abus uzreiz, bet tā nenotika, tāpēc paturējām, kaut gan mājās viens jau bija. Tagad domāju, ka kaķēniem Bingo un Hugo ļoti paveicās.”

AR DARBU PAVEICIES

„Pagasta pārvaldē strādāju kopš 2011. gada. Kādreiz darbu nesu uz mājām, bet tagad, kad ir ģimene, cenšos to nedarīt. Darbā jūtos kā savā pasaulē: zinu, kur viss stāv, kas jā dara. Ar kolektīvu man paveicies. Nezinu, vai visiem var paveikties ar tik labu darbu devēju. Saprotamies ļoti labi. Prieks, ka man ir šis darbs, jo tepat dzīvo ģimene.”

ZEME NOMIERINA

„Pavasārī un vasarā patīk strādāt dārzā. Sāku ar vienu mazdārziņu, tagad jau ir divi. Man patīk gan stādīt, gan ravēt. Siltumnīcā aug tomāti. Nezinu, vai zeme nomierina, bet man patīk ravēt nezāles – tā ir relaksācija. Tikai, kamēr bērni vēl mazi, viņi neļauj pastrādāt tik, cik gribētos.”

LAIKS SPORTA ZĀLĒ

„Ziemā dodos uz sporta zāli pie spēkavīra Māra Rozentāla. Tā ir atpūta no darba un mājas rutīnas. Laiks tikai sev un iespēja izkustēties. Būs trešais gads, un jūtu, ka bez tā vairs nevaru iztikt.”

SOMIJAS GRUPA HIM

„Par to fanoju kopš tiņa gadiem. Man ir gan diski, gan melodija telefonā. Atceros: man bija kādi 15 gadi, kad grupa uzstājās Rīgā, bet tad mamma nelaida. Lielākais notikums – pirmoreiz aizbraucu uz koncertu 2014. gada augustā Lietuvā. Biju sajūsmā!”

BEZ DRAUDZENĒM NEVAR

„Man ir divas draudzenes Inga Bēķe un Inga Lāce Kuldīgas novadā un viena draudzene Liene Ņikuļina Valmierā. Viņu satieku reti, reizi vai divas gadā braucu ciemos. Ja nezinu, ko darīt, atliek uzspiest telefonā viņas numuru. Lieni iepazīnu studiju gados. Sākumā nevarēju viņu ciest, tomēr tā sadraudzējāmies, ka viena bez otras nevaram. Tāpēc ceļš uz Valmieru nešķiet tāls.”

Lāsma Reimane, Agneses Eversones arhīva foto

„Asaras liek domāt, ko īsti gribu: turpināt raudāt vai tomēr meklēt to, kas patīk, ko gribu darīt un kā gribu justies.”

„Iztēlojos, un pēc laika piepildās!”

„Man dzīvē bieži notiek tas, ko pirms tam prātā esmu vizualizējis. Nevaru teikt, ka zinu, kā notikumi manifestējas, bet varu padalīties ar domām, kā man šķiet,” saka kādreizējā kuldīdzniece ZUZANNA BOROVKOVA, kura vairākās pilsētās, tostarp Kuldīgā, vada vizualizācijas meditāciju.

Viņa dzīvo Ventspilī, strādā apdrošināšanas kompānijā *Compensa life* un nesen sākusi vadīt šo meditāciju. Kā pati saka, ir parasts cilvēks, kurš atļaujas sapņot un darīt to, kas patīk, lai sapņus īstenotu.

NEGRIB VISU MŪŽU RAKT

Bet ceļš līdz harmonijai ar sevi un pasauli neesot bijis viegls. „Dzīves skola līdzīgi kā daudziem citiem bijusi sāpīga,” stāsta Zuzanna. „Piedzīvotais mudinājis caur dažādiem izaugsmes kursiem, grāmatām, meditācijām un vizualizāciju sevi iemīlēt, lai dzīvotu tā, kā jūtos laimīga.”

Savulaik mācījies Kuldīgās 2. vidusskolā. „Par tēti īsti nezinu, kur viņš ir, mamma bija mirusi, un es kā daudzi vienaudži aizbraucu uz ārzemēm. Melnais darbs ķīniešu veikalā, attieksme pret darbiniekiem – briesmīga. Uz darbu gāju kā plukata, jo galvenais bija, lai ir silti. Likās, ka visu mūžu starp ķīniešiem pavadišu tādā bedrē, no kuras tikai var apjaust, ka citiem ir arī labākas iespējas. Uz darbu ejot, raudāju. Ja reizi mēnesī sapucējos, lai kaut kur aizietu, bija tik forši, bet ikdienā pucēšanās nebija priekš manis. Biju ļoti nepārliecināta, kompleksaina, uztraucos, ko citi par mani domās, baidījies runāt, jo likās, ka sacītais izklausās muļķīgi.

Bet es iztēlojos, ka man ir tāds darbs, uz kuru varu iet sapucējies, ar gariem, lakotiem naziņiem, skaistu frizūru. Jāsaprot, ka cilvēkam, kurš strādā melno darbu, nemaz nav tik viegli sevi iedomāties citā situācijā. Neapzināti sāku to vizualizēt. Katram ir kāds sākumpunkts, no kura virzāties uz priekšu. Kas vienam šķiet nerasniedzami, citam ir ikdienišķi. Tagad man ir darbs, uz kuru varu iet saposusies, un tas šķiet pašsaprotami kā viss cits, kas mums ir. Bet tobrīd mācījos pārkāpt iepriekš sasniegtās robežas.”

ASARAS LIEK MEKLĒT IEMESLU

No ārzemēm Zuzanna atgriezusies Kuldīgā, strādājusi *Tele 2* veikalā, bet līdz ar štatu samazināšanu pārcelta uz Rīgu. „Arī tur nekas īsti nevedās. Sapratu, ka kaut kas jāmaina radikāli, jo ne darbs patīk, ne attiecības un citas lietas labi kārtojas. Arī šeit uz darbu gāju raudādama, bet asaras liek domāt, ko tad īsti gribu: turpināt raudāt vai meklēt to, kas patīk.”

Ceļš uz apzinātu savas dzīves veidošanu un notikumu ietekmēšanu sācies, izlasot grāmatu *The Secret (Noslēpums)* un noskatoties

„Lai meditētu, nekas daudz nav jādomā. Pamatdoma ir nedomāt un klusēt.”

„Sākumā ienāk prātā: varbūt esmu tikai sadomājusies, ka situācijas savā dzīvē radu pati, bet patiesībā tās piepildās tikai sakrītības pēc. Visiem parādās šādas briesmīgas šaubas, bet tās momentā jāmet nost, jo sakrītību nav,” uzskata ventspilniece Zuzanna Borovkova, kura meditācijās māca vizualizēt jeb iztēloties sev vēlamo.

filmu ar tādu pašu nosaukumu. „Tās ideja: pasaulē visa visiem pietiek, tikai Visumam pareizi jāpavēsta par savām vēlmēm. Es tam noticēju. Apmeklēju dažādus pašattīstības kursus, pusgadu braucu uz kursiem *Red Line (Sarkanā līnija)* Lietuvā. Esmu piedalījies Latvijā Matīsa Barokovska vadītajās nometnēs. Mācījos, kāda ir pasaules kārtība, kā cilvēks sev piesaista notikumus. Lasīju Ošo un citus autorus. Mācījos sevi ielaist klusumu jeb meditēt. Pamatdoma ir nedomāt un klusēt. Kā līdz tam nonākt, katram jāatrod savs veids. Man palīdz mūzika: sēžu, šūpojos tās ritmā un iztēlojos dažādas situācijas.

Tā katra mazā sēkliņa, ko sevi iesēju, mani mainīja. Līdz sapratu, ka tas, ko biju iedomājusies un kas neļāva būt laimīgai, ir muļķības. Sapratu, ka pati ap sevi esmu salikusi barjeras. Sāku apjaust, ka varu darīt ko vairāk un ka man ir tiesības dzīvot labāk.”

„LAI IET MUSKUĻAINS!”

Uz Ventspilī pirms gadiem pieciem Zuzanna pārcēlusies tāpēc, ka tur izveidojušās attiecības

ar puisī. Arī šī cilvēka ienākšana viņas dzīvē ir vizualizācijas rezultāts: „Daudz laika veltīju tam, lai saprastu, kādas attiecības vēlos. Iztēlojos cilvēku un izjūtas, kādas viņš rada. Līdz sākumiem iztēlojos mirklus, kādi man nav bijuši, bet kurus gribētu piedzīvot. Piemēram, ka taisu ēst un virtuvē

mēs dejojām. Daudz domāju nevis par cilvēka izskatu, bet gan sajūtām, kādas pārņem, ar viņu esot. To gan izdomāju, ka gribu muskuļainu vīrieti. Domāju tā: ja jau varu izvēlēties, tad lai iet muskuļains! Tādu arī dabūju. Ja domā, ka attiecības gribi, bet neesi tādas pelnījis vai nav tādu vīriešu, kā tev vajag, tad arī nekas neiznāks. Man zināma meitene, kura bez attiecībām bija ļoti ilgi. Kad parunājām, sapratu, ka viņa darīja tieši tā, kā nevajag – pieņēma muļķīgu uzskatu, ka visi vīrieši ir vienādi. Ja tā domāsi, tādu arī saņemsi. Viņai bija dažādi randiņi, un visi vīrieši tiešām vienādi – ne šādi, ne tādi, bet īstais kā nenāca, tā nenāca. Pārrunājām, ka jādomā tagadnes formā: viens ir īpašs, un tas ir tavējais. Jau tagad.

Sajūtās jāizdzīvo, cik forši ir būt kopā. Jo vairāk sākumu izsapņo, jo labāk. Nepietiek ar stereotipiskām vēlmēm: satīcīgs, jauks, priecīgs. Tev taču vajag īpašu – tādu, kuram piemīt īpašības, kas der tieši tev. Visu vajag izteikt pozitīvā formulējumā: nevis nedzer un nepīpē, bet ir veselīgs, ar labiem, veselīgiem paradumiem. Parasti saka, ka Visums nesaprot vārdus ar ne-. Es tam ticu, tādēļ, domu vizualizējot, formulēju to pozitīvi. Nu meitene ir puisī satīkusī. Protams, tas ir iesākums, un nav ne jausmas, kā turpināsies. Iespējams, ka tā ir sakrītība. Pati tā satiku lielisku cilvēku.”

stereotipiskām vēlmēm: satīcīgs, jauks, priecīgs. Tev taču vajag īpašu – tādu, kuram piemīt īpašības, kas der tieši tev. Visu vajag izteikt pozitīvā formulējumā: nevis nedzer un nepīpē, bet ir veselīgs, ar labiem, veselīgiem paradumiem. Parasti saka, ka Visums nesaprot vārdus ar ne-. Es tam ticu, tādēļ, domu vizualizējot, formulēju to pozitīvi. Nu meitene ir puisī satīkusī. Protams, tas ir iesākums, un nav ne jausmas, kā turpināsies. Iespējams, ka tā ir sakrītība. Pati tā satiku lielisku cilvēku.”

VĒLĒJĀS INTERVIJU

Arī interviju ar kādu žurnālistu Zuzanna pirms laiciņa esot domās apcerējusi: „Pati gribu intervēt cilvēkus, lai ievietotu savā feisbuka lapā *Ļauj sev būt*. Tur lieku iedvesmojošus video. Gribēju intervēt citus, bet nesen iedomājos: „Ja varu dabūt visu, ko vēlos, kāpēc nevaru vēlēties, lai mani nointervē?” Iedomājos, kā es priecātos, jo tā būtu mana pirmā intervija. Iztēlojos, cik tas būtu forši. Un, lūk! Saņēmu aicinājumu. Kad tā notiek, tas ļauj vēl vairāk ticēt, ka cilvēks tiešām var visu, ko vēlas, ko spēj iedomāties un izjust. Jo vairāk ticam un pieņemam, ka jau tagad tā ir, jo ātrāk tas notiek. Daudzi sākumiņi, ko iepriekšējā vakarā

iztēlojos, nākamajā dienā piepildās. Kaut vai tas, lai kāds uzsauc kafiju. Smieklīgs nieks, bet tā notiek. Var domāt, ka trāpījās, bet, kad trāpās vienu, otru, trešo un nez kuru reizi, rodas ticība, ka vizualizācija darbojas,” Zuzanna ir pārliecināta.

IZJUST SAVU IDEĀLO PASAULI

„Meditācijai un vizualizācijai kopīgs ir tas, ka cilvēks sevī nonāk mierā un klusumā. Līdzko atslēdz domas, tā skaitās meditācija,” skaidro Zuzanna. „Nav ne māju, ne ģimenes, ne finanšu – cilvēks sevi jūt tikai šeit un tagad un sāk iztēloties ideālo dzīvi. Viss tajā ir ideāls: veselība, labklājība, attiecības ar cilvēkiem. Svarīgi ir nevis tikai domāt, bet ar sajūtām to izjust. Ja gribi būt slaidis, tad jūti, kā kusties, kā priecāties par sevi spoguļī! Ja gribi daudz naudas, tad jūti, kā par to priecāties, kā jūties, kad to tērē! Nav noteikts, cik ilgi jāmeditē un jāvizualizē, lai kaut kas piepildītos, bet skaidrs, ka nekas nenotiek uzreiz. Un tu ne vari pielavīties šaubas. Bet tās momentā jāatmet! Jo biežāk meditē, jo vairāk cilvēks tam notic un arī sāk justies kā ideālajā variantā.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

PĀRDOD

AUDI 80, benzīns, 1988, TA līdz 11.2019., labā tehniskā kārtībā. Tālr. 28230318.

Lēti pārdod **PIEKABI Zubronok**, ir apskate. Tālr. 29185486.

Veikalā **Dagus**, Liepājas ielā 51, apjomīgas sieviešu **VIRŠJAKAS**, kleitas, bikses, apavi. Segas.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Sausu, skaldītu **MALKU** maisos. Skaldītu meža malku kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu meža **MALKU** visām apkures sistēmām. Sadarbojamies ar sociālo dienestu. Cena 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

www.kurzemnieks.lv

Kurzemnieku novembrim var abonēt līdz 29. oktobrim

- internetā,
- www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu),
- pasta nodaļās,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 71 centu).

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Valinda* – **MĀJLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA *A/BI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS** un inventāru. Tālr. 26104984.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojamos dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

RAGUS. Tālr. 22048516.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE, 95. koda kursus Pētera ielā 5, Kuldīgā. Tālr. 26120089.

AUTO ELEKTRIĶI, signalizāciju uzstādīšana un remonts, juraauto.lv, tālr. 29242556, 26669624.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

PATEICĪBA

Sakām sirsnīgu paldies SIA *Kuldīgas slimnīca* ārstei Gitai Cakulei un visam iekšējo slimību nodaļas personālam par atbalstu, līdzjutību un maigo aprūpi mūsu opītim RIHARDAM PATVALDNIĒKAM, cīnoties ar smago slimību mūža pēdējās dienās. Piederīgjie

VAJADZĪGI

SIA *Bērzi plus* (41202008941) ilgstošai sadarbībai aicina pieteikties **ZĀĢERU BRIGĀDI** krūmu apauguma novākšanai no laukiem un grāvjiem. Tālr. 26458900.

IK *Login* (41202025528) – **PALĪGSTRĀDNIĒKI** mežā. Maksā katru dienu. Tālr. 28484045.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) piedāvā darbu hārvestera un forvardera **OPERATORIEM**. Veicam apmācību. Tālr. 26458900.

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA *VERTEX* pērk meža īpašumus, cirsmas un augošus kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Izgatavojam meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, palīdzam sakārtot visu veidu dokumentāciju. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi. Samaksa līguma slēgšanas brīdī.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919, rakstiet: info@lmu.lv!

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!* Tālrunis 63324881.

LĪDZJŪTĪBAS

*Pa viršu taku aiziet tavi gadi,
Pa viršu taku – darbs un mīlestība.*

/K. Apškrūma./

Izsakām līdzjutību Inesei, Aivai un Agrim, kā arī pārējiem tuviniekiem, JĀNI GOTFRIDSONU mūžībā pavadot.

Virbuļi, Birzes, Bērziņi

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.*

/J. Rūsiņš./

Izsakām līdzjutību Gotfrīdsonu ģimenei ar JĀŅA aiziešanu mūžībā. Marija, Viktorija, Aina

*Atstājiet mani šai vietā,
Kur bērzi un vītoli plaukst,
Kur pļavas izsmaržo rietā,
Kur gājputni rudenī sauc.*

/R. Urtāne./

Izsakām līdzjutību Andrim Patvaldniekam, brāli mūžībā pavadot.

Kurmāles pagasta pārvalde

**VISLATVIJAS
CĒLKOKU
FONDS**
PĒRK **OZOLA UN
OŠA ZĀĢBAĻĶUS**.
CENA LĪDZ 300 EIRO/M³.
TĀLR. 29205378.

**W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM**
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/23.-29. oktobris/

Jolanta
Hercenberga,
astroloģe

Auniem īstās taciņas bruģēsies pašas no sevis, intuīcija būs labs padomdevējs, kā pa tām ejams, un pretimnācēji būs likteņa izraudzīti.

Vēršiem emocionalitāte ļaus izbaudīt krāsainu izjūtu gammu. Vēlme kādam mesties ap kaklu jau pēc brīža var nomainīties pret stingrām pamācībām un nosacījumiem.

Dvīņi attiecībās ar mīļoto cilvēku valdīs flirts un vieglums. Ja arī kāda problēma *urķēsies* sirds stūrītī, tā tiks pieklusināta līdz labākam risināšanas brīdim. Brīvajiem Dvīņiem laiks posties uz randiņu.

Vēži gatavi ieklausīties sirdsbalsī, bet ne citu padomos. Saturas tie, kuri gribēs Vēzi pamācīt un pāraudzināt! Jāpiebremzē ar tēriņiem, spontāni pirkumi var neattaisnot cerības.

Lauvām prātā uzliktajai piesardzībai tiks atlaisti vaļīgāk groži, tādēļ tās būs gatavas riskēt. Jāuzmanās no apreibinošām vielām un azartiskām nodarbēm.

Jaunavām darbā jāturas pie saviem principiem, lai nepalaistu garām paša un kompānijas izaugsmes iespējas. Lai arī var nākties uzklaut kāda burkšķoša kolēģa komentārus, jāuzticas intuīcijai.

Svari ar prieku iesaistīsies sabiedriskās aktivitātēs. Panākumiem bagātie mazliet apslims ar zvaigžņu slimību un jebkuru sarunu virzīs tā, lai tiktu apbrīnoti.

Skorpioniem pa priekšu soļos fortūna, paverot durvis iespējām, par kurām iepriekš sapņots. Panākumu apreibeinātie Skorpioni dzers no saldā dzīves kausa pilniem malkiem.

Strēlniekiem kopā ar dzīvesbiedru var nākties kārtot jautājumus, kas samilzuši neapdomības dēļ. Jāķeras klāt, un tad jau saulīte iespīdēs arī Strēlnieka dārziņā.

Mežāžos valdīs īsts baudītāja gars. Izbraucieni, pārgājieni, pikniki un ciemošanās pie radiem tā, lai būtu sajūta, ka izmantots viss, ko piedāvā atvasara un daba.

Ūdensvīri izcelsies ar praktiskumu un apdomību, tādēļ finanšu situācija stabilizēsies. Var tikt anulēti iepriekš mutiski vai rakstiski pausti solījumi, lai atvieglotu savu un tuvinieku dzīvi.

Zivis balstīs dzīvi uz stingra pamata, nodrošināsies, kur vien iespējams. Uzkrājumu veidošana, apdrošināšana, vienošanās slēgšana. Darījumu partneri tiks novērtēti ar aizdomīgu skatienu.

Čika laiks:

23.X 21.18 – 24.X 17.33,
26.X 17.49 – 22.41,
28.X 6.37 – 29.X 1.27.

Sausā acs – kā to atpazīt un novērst

Dators, televizors, mobilais tālrunis, gaisa kondicionieris, pat centrālā apkure ir tikai daži no cilvēka radītiem risinājumiem, lai padarītu ikdienu ērtāku un patīkamāku, bet visiem šiem uzlabojumiem ir arī negatīvā puse. Mūsdienu tehnoloģiju attīstība un lielas sabiedrības daļas piekoptais dzīvesveids rada lielu slodzi acīm.

Viens no svarīgākajiem faktoriem acs veselībai ir asaras. Tās izdalās ne tikai tad, kad acs tiek kairināta vai cilvēks raud, bet nelielā daudzumā visu laiku, kamēr cilvēks ir nomodā. 98% asaru ir ūdens, taču tas nav tikai parasts, sāļš šķidrums. Asarās ir arī barības vielas, olbaltumi, vitamīni, skābeklis un citas vielas.

Sausā acs rodas, ja asaru aizsargkārtā, ko sauc par asaru plēvīti, radušās kādas izmaiņas, acs nesaņem pietiekoši daudz mitruma vai asaras *iztvaiko* pārāk strauji. Rodas graušanas sajūta, acis nogurst vai pat sāp. Var sākties vajadzība acis mirkšķināt biežāk, aci asarošana, pārejoša redzes miglošanās, izteikta jutība pret gaisu, apsārtums un iekaisuma pazīmes.

Riska grupā ir cilvēki, kuri ilgstoši atrodas īpašos apkārtējās vides apstākļos (vējš, saule, kondicionieri, centrālā apkure, dators un digitālās ierīces). Tāpat riska kategorijā ir cilvēki pēc 40 gadiem, jo ar gadiem samazinās asaru daudzums un mainās to sastāvs.

RISINĀJUMI

• Datora lietotājiem ieteicams regulāri atpūtināt acis, biežāk mirkšķināt, tā nodrošinot asaru plēvītes atjaunošanos.

• Ja daudz laika tiek pavadīts telpās, kurās ir sauss gaiss, tad biežāk vajadzētu pastaigāties svaigā gaisā.

• Jāpalielina uzturā lietotā ūdens daudzums.

• Var lietot mitrinošos acu pilienus.

VĀRDA DIENAS

- No 22. līdz 28. oktobrim
- 22. Īrīsa (147), Īrīda (54), Airīsa (98)
- 23. Daina (4635), Dainis (5587), Dainīda (17)
- 24. Renāte (1963), Modrīte (194), Mudrīte (62)
- 25. Beāte (1079), Beatrise (736)
- 26. Amanda (2707), Kaiva (117), Amanta (28)
- 27. Lilīta (1848), Irita (516), Ita (139)
- 28. Nīna (7934), Ninona (7), Antoņina (4454), Oksana (5301)

Populārākie: Nīna un Dainis.

Lietuviski – dziesma

Daina Armuška, feldšere Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā Kuldīgā:

– Mammai patika filmas, kurās tēloja Haralds Ritenbergs. Viena no tām bija *Šķēps un roze*, kuras varone bija Daiga, bet otrā, ko bērniībā skatījos un kuras nosaukumu neatceros, varone bija Daina. Mamma domājusi par abiem vārdiem, vēl arī par Dailu, bet galu galā izvēlējusies Dainu. Man tas patīk – ar savu vārdu labi jūtos. Zinu, ka lietuviski tas nozīmē *dziesma*. Manā bērniībā šāds vārds tika dots daudzām, un klasē bijām divas. Interesanti, ka tāds pats uzvārds Mazā kā man toreiz bija divām meitenēm. Tādēļ, kad skolotāja izsauca, vienmēr gaidīju, lai sauc mani gan vārdā, gan uzvārdā. Citādi nevarēju zināt, kura Daina vai kura Mazā tiek uzrunāta.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 22. OKTOBRĪ

Dienas garums – 9 st. 53 min.
Saule lec 8.11, riet 18.04.

Naktī +8°...+10°

Dienā +11°...+12°

RĪT, 23. OKTOBRĪ

Dienas garums – 9 st. 48 min.
Saule lec 8.13, riet 18.01.

Naktī +6°...+7°

Dienā +6°...+8°

Pateikt skolotājiem paldies

„Vēlamies viņus iepriecināt, sniedzot tādas emocijas, lai ir enerģija un prieks darboties,” saka Skrundas novada izglītības nodaļas vadītāja Inga Flugrāte. „Katru reizi tiek domāts par priekšnesumu, lai ir bauda dvēselei. Šoreiz koncertā uzstājās Liepājas teātra aktieris Viktors Ellers.”

PIEREDZE JĀKRĀJ

Skolotāju pulku Nīkrāces pamatskolā papildinās logopēde Ivita Danenbergsonē: „Šī man ir pirmā darba pieredze. Mācos par logopēdu 3. kursā, vēl viens gads jāmacās, bet domāju, kāpēc gan nepamēģināt jau tagad, jo pieredze ir vajadzīga. Nebiju gaidījusi, ka mani sveiks kā jauno pedagoģi, – tas bija pārsteigums un deva pozitīvas emocijas.” Bērnu valodas attīstībā Ivita sagaida acīmredzamu rezultātu: „To, ko varu, gribu sniegt pēc iespējas vairāk, lai viņu valoda uzlabotos.”

Nīkrāces pamatskolā pedagogu pulku papildinās jaunā logopēde Ivita Danenbergsonē, kurai šī būs pirmā darba pieredze.

Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis teica paldies par apsveikumiem darba jubilejās un pasmējās: „Par ko gan te priecāties? Jāizsaka līdzjūtība, ka strādāju tik ilgi un ar savu izskatu biedēju bērņus.”

skolas direktora amatā un 40 gadiem volejbola trenera darbā tika sveikts Ainārs Zankovskis: „Es sev jautāju, par ko priecāties. Skaidrs, ka manā vecumā vajadzētu darboties mājās, vadīt kādu pulciņu, jo apkārt dzirdams, ka jānāk jauniem cilvēkiem. Pret to neesmu, bet dzīve vēl liedz no darba aiziet. Nostrādāto gadu laikā esmu pārliecinājies, ka svarīgākais jebkurā situācijā ir palikt par cilvēku. Jāmēģina saprast ikvienu, kas stāv pretī, tāpēc pats esi cilvēks!”

Ainārs atminas, kad nekad nav vēlējies kļūt par direktoru, bet dzīvē tā notiek: „Neesmu darbu meklējis – tas atnācis pie manis. Ir tāds teiciens, ka ik pa septiņiem gadiem darbs jāmaina. Domāju, vai gribu sevi izaicināt iziet no komforta zonas vai ne. Viens grib, un viens negrib. Piemēram, man komforta zona patīk, bet uzskatu, ka dzīvē vairāk vai mazāk viss sakārtojas pats no sevis.”

Annas Bivbānes teksts un foto

MĀCĪTIES KOPĀ AR BĒRNIEM

Pirmsskolas izglītības iestādes *Liepziediņš* skolotāja Anita Līduma tika sveikta 30. darba jubilejā: „Kopumā man rit 38. pedagogoiskais gads, jo dažus gadus pastrādāju par auklīti. Pa šo laiku gājis visādi, jo mainās izglītības sistēmas uzdevumi, bet man liekas, ka tas ir viens un tas pats, tikai ietīts

citādos vārdos.” Anita uzskata: „Jo bagātīgāka ir materiālā bāze, jo lielākas iespējas izvēlēties, ko bērnam mācīt.” Viņa strādā ar bērniņiem no pusotra līdz četriem gadiem: „Jādomā, kā iesaistīt un noturēt uzmanību, lai raisītos iztēle. Gadiem ejot, bērni kļūst attīstītāki. Ir interesanti vērot, kā viņi kļūst patstāvīgi. Vecāki bērnu redzesloku paplašina, jo nebaidās no viņu vecuma un ņem līdzīgu uz pa-

sākumiem, tāpēc bērniem ir iespēja vērot un klausīties.” Šo gadu laikā Anita guvusi atziņu: „Jo mierīga un smaidīgāka esmu, jo mierīgāki un smaidīgāki ir audzēkņi. Bērni jūt manu noskaņojumu un pieskaņojas. Ļoti priecē tas, ka daudzi nāk uz bērnu dārzu un jau runā, tā pasakot, ko vēlas.”

PALIKT PAR CILVĒKU

Par 15 gadiem Skrundas vidus-

Attālināti notariāli pakalpojumi

Ja ir labs interneta pieslēgums, jaudīgs dators, kas nodrošina labas kvalitātes video un audio ierakstu, un e-paraksts, tad notariālās darbības var veikt arī attālināti.

Ir izveidots portāls *DigiNotārs*, kurā ikviens Latvijas pilsonis var attālināti pietiekties vizītei pie notāra, kura notiek virtuālajā kabinetā. Drīzumā būs arī šī pakalpojuma aplikācija.

Latvijas Zvērinātu notāru padomes (LZNP) rīkotājdirektore Vija Piziča stāsta: ja ārvalstīs dzīvojoši vecāki vēlas dot kādai personai pilnvaru, lai ar viņu bērnu drīkst šķērsot valsts robežu, tad, sazinoties attālināti ar notāru Latvijā, var apstiprināt dokumentu. Tas ir nosūtāms visām iestādēm elektroniski, bet, ja ir nepieciešamība, Latvijā dzīvojošā persona, kurai pilnvara izrakstīta, var aiziet pie notāra un palūgt izdrukā. Izmaksas par attālinātajiem darījumiem ir tādas kā klātienē. Lai arī šis pakalpojums primāri domāts ārpus Latvijas dzīvojošajiem, par to interesējoties arī tepat. Šķērslis esot

e-paraksts, kā daudziem nav vai arī ir iegūts, bet viņi to neprot izmantot. Tādēļ LZNP domā, kā mainīt nosacījumus un dokumentus apstiprināt citādāk. Darījumu audio un videoieraksti saglabājas 10 gadus.

Latvijas notariāts ir vienīgais Eiropā, kas šobrīd tādu iespēju piedāvā: „Latvijā ir 98 notāri, kuri vienojās, ka tā darīs, veica iemaksas, no kurām ideja tiek īstenota. Tie ir lieli ieguldījumi un milzīgs darbs, bet saredzējām nepieciešamību,” saka V.Piziča.

Kuldīgas notārs Agris Jaunpujēns stāsta, ka līdz ar šo pakalpojumu viņiem ar notāri Irīnu Birznieci ierīkoti jaudīgāki interneta pieslēgumi, lai nodrošinātu nepieciešamo tīmekļa ātrumu. Jārēķinās, ka ne visās valstīs tiek piedāvāts internets ar pietiekamu jaudu, lai šāds darījums varētu notikt. Kuldīgā vairāki iedzīvotāji esot interesējušies par attālināto pakalpojumu, bet tas nav varējis notikt e-paraksta neesamības dēļ.

Jolanta Hercenberga

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

177. kārtā. Šis Baltkrievijas ebreju izcelsmes krievu/franču mākslinieks (1866–1924) bija gleznotājs un scenogrāfs. Dzimis Grodņā. Studējis kā brīvklauštājs Sanktpēterburgas Mākslas akadēmijā, kā arī Parīzē Žīliāna akadēmijā (*Académie Julian*). No 1909. gada galvenokārt darbojies kā scenogrāfs Djagiļeva Krievu baleta trupai. Sanktpēterburgas laikā pasniedzis zīmēšanu Zvancevas privātajā skolā, viens no viņa audzēkņiem bija Marks Šagāls.

Atbildes gaidām līdz **24. oktobra 11.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.**

176. kārtas atbilde: Melhiors Broderlams. Marijas pasludināšana, ap 1396. g.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis.

